8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 300 lir
Leto XXXVI. Št. 156 (10.676)
TRST, sobota, 5. julija 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO DVODNEVNI POGLOBLJENI RAZPRAVI, KI JO JE ZAKLJUČIL LAMA

DOKUMENT VODSTVA ENOTNE SINDIKALNE ZVEZE OCENJUJE V BISTVU POZITIVNO VLADNE UKREPE

Priredili bodo posvetovanja s sindikalnimi kadri in delavske skupščine v obratih - Poudarjen zlasti uspeh boja proti okrnitvi draginjske doklade Potrebno soočanje z vlado o osnovnih vprašanjih gospodarske krize

RIM — Vladni gospodarski ukrepi (tisti davčnega značaja so že stopili v veljavo z objavo v uradnem listu) so predmet vnete razprave in različnih ocen v vseh političnih krogih, vzbujajo pa določene pomisleke tudi v samem sindikalnem gibanju. Odločno nasprotovanje njihovi vsebini so doslej izrazili KPI, PSDI, demokrščanski predsednik dežele Sicilje in nekateri tovarniški sveti. Poleg vladnih strank je pa izreklo v bistvu pozitivno oceno tudi vsedržavno vodstvo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, ki je sinoči zaključilo dvodnevno razpravo. Dejstvo, da je vladi uspelo izogniti se spopadu s sindikati ob vprašanju draginjske doklade, je obenem tudi precej umirilo vode v notranjih odnosih v KD in PSI.

Razprava v sindikalnem vodstvu je bila, po uvodnem poročilu o pogajanjih z vlado in o njihovem izidu, ki ga je bil podal generalni tajnik UIL Benvenuto, izredno poglobljena in živa. Ni manjkalo tudi kritičnih tonov, zlasti glede pomanjkanja resnega vladnega načrta za premostitev gospodarske krize in negotove učinkovitosti ukrepov, ki jih je sprejela, za dejansko zajezitev inflacije. Določeno nezadovoljstvo vzbuja v sindikalnih krogih tudi presplošna razbremenitev podjetij glede na socialne dajatve za osebje. V bistvu pa sindikalno gibanje ocenjuje pozitivno izid pogajanj z vlado in ohranja pri taki oceni trdno enotnost.

Enotnost in čut odgovornosti sindikalne zveze se odražata tudi v sklepnem dokumentu, ki ga je vsedržavno vodstvo CGIL - CISL - UIL sprejelo sinoči, ob samih treh nasprotnih glasovih in enem vzdržanem. V njem že uvodoma napoveduje široko posvetovanje s sindikalnimi kadri in z delavstvom, za kar bodo priredili skupščine na delovnih mestih, ter zahteva nujno soočanje z vlado o splošnejših temah srednjeročnega gospodarskega načrta, ki naj «zagotavlja z določenimi izbirami in postopki ustrezne pobude za zaposlovanje, gospodarski razvoj in za Jug» in naj hkrati «uresniči učinkoviti boj proti inflaciji in odpravi manevre in nevarnosti za razvrednotenje lire».

Sindikalno vodstvo ocenjuje «zelo pozitivno», da je bil zavrnjen napad na draginjsko doklado, označuje pa za «pomemben korak naprej» takojšnje ukrepe za odpravo kriznih situacij v nekaterih podjetjih na Jugu. Nato pa poudarja, da ostaja nujna potreba po «takojšnjem soočanju» z vlado glede osnovnih vozlišč italijanskega gospodarstva, ki zadevajo vprašanja energije, kmetijstva in predelovalne industrije, prevozov in avtomobilske industrije, gradbeništva in železarstva. Izreklo je tudi popolno podporo pobudam sindikata kovinarjev (ki pripravlja vsedržavno stavko stroke) proti nameravanim odpustom v Fiatu.

Preureditev količnikov IVA ocenjuje sindikat kot «koristno dejanje» v smislu prilagajanja evropskim normam, vladne ukrepe proti davčnim utajam pa za «koristne». Glede fiskalizacije socialnih dajatev izraža dokument mnenje, da je treba dati prednost podjetjem v krizi in tistim, ki imajo v načrtu investicije in povečanje zaposlitve. V zvezi s «solidarnostnim skladom», v katerega naj bi vsi zaposleni prispevali pol odstotka mesečnih prejemkov, ugotavlja vsedržavno vodstvo, da ne gre za odtegljaj, ampak za obliko posojila, ki ga je treba nameniti novim investicijam na Jugu in na tistih področjih, ki preživljajo hujšo družbeno in zaposlitveno krizo.

Nekateri tovarniški sveti, kot na primer v avtomobilski tovarni «Alfasud» pri Neaplju in v obratu «IOR Galileo» ter v ladjedelnici «Breda» v Portu Margheri, so izrazili nasprotna stališča, češ da so nujni gospodarski ukrepi vlade nesprejemljivi. Generalni tajnik CGIL Lama, ki je zaključil razpravo v vsedržavnem vodstvu sindikalne zveze je s tem v zvezi dejal, da «se nekateri ne spominjajo, da je bila do pred dvema dnevoma največji problem obramba draginjske doklade», pri čemer je sindikat uspel. Taka pretiravanja je mogoče tudi razumeti, spričo pritiska, ki so mu delavci podvrženi, je dejal Lama, toda treba jih je konstruktivno preokreniti in usmerjati, ker se poskusi okrnitve draginjske doklade in pritiski za razvrednotenje lire še niso končali in je zato temeljnega pomena ohraniti enotnost sindikalnega gibanja.

USTAVNO SODIŠČE ZAVRNILO UGOVORE GLEDE DRAGINJSKE DOKLADE K DELU ODPRAVNIN

RIM — Ustavno sodišče je zavrnilo ugovor glede domneve protiustavnosti in protizakonitosti državnega zakona št. 91 iz leta 1977, ki določa, da v odpravninah po 1. februarju istega leta ne smejo priti več v poštev točke draginjske doklade, ki so dozorele po omenjenem datumu. Razsodba velja za kakih 15 milijonov uslužbencev javnih in zasebnih podjetij.

Ustavno sodišče je obenem potrdilo zakonitost vladnega sklepa, po katerem so bile oktobra 1976 zamrznjene vse točke draginjske doklade, ki so dozorele v poznejših 18 mesecih, in to z uvedbo nekonvertibilnih petletnih zakladnih zadolžnic.

Utemeljitev razsodbe bo znana čez nekaj tednov.

Zaradi «sterilizacije» odpravnin se je v razdobju med februarjem 1977 in letošnjim majem znesek posamezniku, ki je zaključil službeni rok, znižal za 238.000 lir letno, kar ustreza 92 medtem dozorelim točkam draginjske doklade. Kdor je na primer delal dvajset let, je danes prikrajšan za 4.760.000 lir, kdor je delal 30 let za 7.140.000 lir in kdor je delal 40 let za 9 milijonov 520.000 lir. Spričo tega so delodajalci prislužili vsega okrog 8.000 milijard lir.

Z druge strani je zamrznitev draginjske doklade nanesla državni blagajni 915 milijard lir, pri čemer pa je šlo uslužbencem v obliki obresti 600 milijard. Sklep o zamrznitvi, ki je bil sprejet l. 1976, se nanaša na letne dohodke iznad 8 milijonov lir v njihovi celoti ter na letne dohodke od 6 do 8 milijonov v polovični meri. Zamrznitev ne velja za letne dohodke izpod 6 milijonov lir.

Vest o zavrnitvi ugovorov je sporočil sam predsednik ustavnega sodišča Leonetto Amadei s pripombo, da so ugovori neutemeljeni. Razsodba je marsikoga razočarala, tembolj, ker je del italijanskega tiska vnaprej prerokoval nasprotno.

Delegacija ZKS na Koroškem

ČELOVEC — V četrtek, 3. 7. 1980, je obiskala Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem veččlanska delegacija Zveze komunistov Slovenije. V delegaciji, ki jo je vodil sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinc, so bili član predsedstva CK ZKS Lojze Briški, član CK in predsednik komisije za mednarodne odnose Jože Smole in predsednik medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvina. Na sedežu ZSO v Celovcu je goste sprejel predsednik dr. Franci Zwitter s člani izvršnega odbora ZSO.

Predstavniki ZSO so delegacijo v izčrpnem pogovoru podrobno seznanili s trenutnim položajem slovenske narodne skupnosti na Koroškem in jim tolmačili delo in probleme svoje organizacije. Obenem so člani obeh delegacij izmenjali mnenja o raznih vprašanjih medsebojnega interesa.

Ob tej priložnosti so si gostje iz Slovenije ogledali tudi sedež zveze slovenskih zadrug in knjigarno «Naša knjiga» v Celovcu, novi kulturni dom in dvojezični otroški vrtec v Šentprimožu ter tovarno celuloze v Reberci, v Železni kapli pa so položili venec ob spomeniku padlim partizanom in žrtvam nacističnega nasilja. (Sindok)

LJUBLJANA — V četrtek je bila na delovnem obisku v Sloveniji bolgarska delegacija, ki jo je vodil podpredsednik bolgarskega ministrskega sveta Andrej Lukanov. Člani delegacije so se z gostitelji pogovarjali o možnostih širše udeležbe slovenskega gospodarstva pri nadaljnjem izboljšanju ekonomskega sodelovanja med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Med obiskom v Ljubljani so gostje obiskali Ljubljansko banko in Iskro - telekomunikacije.

BEOGRAD — Na povabilo italijanskega zunanjega ministra Emilia Colomba bo zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec v kratkem odpotoval na uradni in prijateljski obisk v Italijo.

Papež sredi brazilskih sindikalistov

APARECIDA — Po «političnem» razgovoru z delavstvom in sindikalisti se je včeraj papež v okviru obiska v Braziliji podal na božjo pot k marijinemu svetišču, ki stoji na pol poti med Sau Paulom in Riom. Pričakala ga je približno polmilijonska množica vernikov, in to iz vrst najrevnejših slojev, ki častijo starodavno podobo temnoputne matere božje. Sprejem svetega očeta je bil po pričakovanju veličasten, pozornost opazovalcev pa velja še predvsem odmevom na papeževo snidenje s sindikalisti, ki je bilo seveda marsikateremu brazilskemu oblastniku žgoč trn v peti.

Dokaz tega naj bo vest, da je policija skušala nekaterim sindikalnim predstavnikom preprečiti srečanje s papežem, predvsem pa to, da bi pred njim spregovorili. Mnenja sindikalistov glede rezultata pogovorov z Janezom Pavlom II. so sicer deljena: kovinarji očitajo papežu, da se je vse presplošno izrazil glede njihovih težkih problemov s pripombo, da «si ne upa dregniti ob občutljivost vladnega in delodajalskega razreda, ki nas kruto zatirata vsakokrat, ko ju prosimo za kruh». Drugi sindikalisti so do papeža manj kritični in trdijo, da so njegove besede vbrizgnile svežega kisika naprednim tokovom brazilskih cerkvenih oblasti.

Značilni primer režimske represije (čeprav uradno nepriznan) tiči v okoliščini, da je sindikalni vodja Valdemaro Rossi, ki je l. 1974 skozi pet mesecev okusil mučilne sposobnosti jetniških predstojnikov, vpričo papeža moral primerno skrčiti svoj govor; govoril je o grozovitostih režimskega pregona zoper sindikaliste in demokrate sploh. Pravijo, da zaradi časovne stiske. (dg)

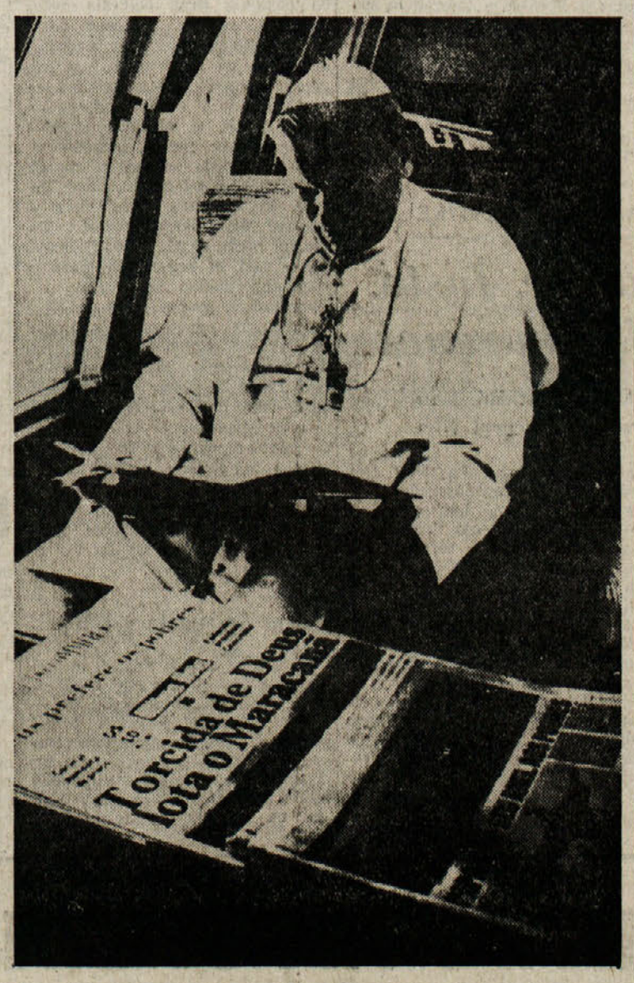

Na sliki papež med listanjem brazilskega časopisja.

POGOVOR S PROF. TOPORIŠIČEM OB ROBU 16. SEMINARJA SLOVENSKEGA JEZIKA

Zanimanje za slovenistiko narašča

Na letošnjem tečaju je prisotnih mnogo koroških, tržaških, goriških in beneških Slovencev

LJUBLJANA — O 16. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, ki poteka te dni na filozofski fakulteti v Ljubljani v organizaciji njene pedagoško - znanstvene enote za slovanske jezike in književnosti, smo programsko že poročali. Zdaj je na vrsti problemska tangenta, ki smo jo v luči globljih pogledov na jezikoslovno, literarno in kulturno ozadje seminarja, pa še predvsem stroke same, ki jo srečanje tudi predstavlja, skušali začrtati s predsednikom pripravljalnega seminarskega odbora prof. dr. Jožetom Toporišičem.

Vpr.: Prof. Toporišič, kako in iz katerih nagibov je seminar pravzaprav nastal?

Odg.: Seminar je nastal na podlagi izkušenj, ki smo si jih pridobivali s podobno pobudo, ki je zajemala vse jugoslovanske jezike. Ta splošno jugoslovanski seminar, je bil v petdesetih letih prvič organiziran tudi tu v Sloveniji. Vendar je v njegovem okviru slovenščina prišla nekako prekratko. Večinoma je bil lociran v hrvaškem teritoriju, tako da ta tvarna, materialna postava slovenskega jezika in družbe, ki ga govori, ni mogla priti do izraza. Razen tega je bilo skoraj nemogoče, da bi se slovenščine naučil na primer v Zadru ali Zagrebu, kjer je bil ta seminar organiziran. Potrebno je bilo seminar prenesti v Slovenijo. Pozneje so enako kot mi Slovenci storili najprej še Makedonci, nato pa tudi Hrvati in Srbi, tako da imamo sedaj poleg splošno jugoslovanskega seminarja še posebne seminarje za vsakega izmed teh jezikov.

Vpr.: Smotri, značilnosti seminarja, so v grobih obrisih tisti izpred šestnajstih let . .

Odg.: Da, toda rekel bi, da je ta seminar večno mlad, deloma zaradi tega, ker se pojavljajo zmeraj novi ljudje, in sicer iz najrazličnejših krajev, z druge strani pa zato, ker se vedno znova obnavlja obravnavana problematika. Osnovni cilj ostaja pri tem zmeraj isti: naučiti tiste, ki slovenščine ne znajo, vendarle nekaj slovenščine tako, da lahko berejo slovenska besedila, zato, da se v slovenščini lahko sporazumevajo in da na višji stopnji lahko doživljajo tudi stilističnost slovenskih besedil. Zato imamo uravnane posebne lektorate v vseh teh smereh. Predavanja, ki jih imamo na teh seminarjih pa odražajo stanje naše vsakokratne znanosti, od jezikoslovne na eni strani, do literarnozgodovinske, umetnostne ter tako imenovane kulturne. Vsako leto seveda seminar dobi svojo posebno podobo z ozirom na težišče tematičnih področij, ki so na vrsti. Letos se je nekako podalo samo po sebi, da je težišče dela in jezikoslovne obravnave na Kopitarju, ker poteka 200-letnica njegovega rojstva, drugič pa smo se odločili, da obravnavamo na seminarju zanemarjeno problematiko slovenskega jezikoslovja, to je tako imenovano pomenoslovje. Pri literarni zgodovini je letos na vrsti poezija, s kulturološkega področja, pa bodo prikazane stvarne podstave našega življenja iz najstarejših dob do približno 19. stoletja.

Vpr.: Seminar, ste dejali, odraža stanje vaše vsakokratne znanosti. Kakšno je to stanje? Ali narašča zanimanje za slovenistiko?

Odg.: S slovenistiko je sorazmerno težko prodreti, ker je to le jezik malega naroda in je torej malo ljudi, ki bi ga obvladali in bi se ga želeli naučiti. Vendar se je po vojni sčasoma posrečilo poživiti slavistične interese posebno v Evropi. Če grem zemljepisno, potem je tu najprej Moskva, kjer imajo svojega profesorja in je slovenščina tudi glavni študijski predmet. Slovenistika je utrjena potem na Poljskem, v Varšavi in v Krakovu. Z njimi si vedno izmenjujemo tudi lektorje. Deloma se v zadnjem času pojavlja slovenščina tudi na šlezijskih univerzah in na Češkoslovaškem, kjer obstaja lektorat v Pragi. V Vzhodni Nemčiji se nam je pred kratkim posrečilo vzpostaviti lektorat v Leipzigu. Podobno je bilo do nedavnega v Zahodni Nemčiji, točneje v Muenchnu. Slovenščino gojijo nadalje v Regensburgu in v Frankfurtu. V Italiji je tega kar precej: deloma v Trstu, Vidmu, mislim, da tudi v Padovi, Rimu in Neaplju. V Franciji imamo sicer lektorat in profesorje v Parizu, toda širše ne moremo prodreti. Določeno zanimanje se kaže tudi v Angliji, kjer imamo v Nottinghamu lektorja že nekaj let. Deloma je slovenščina prodrla tudi v Romuniji, medtem ko na Nizozemskem in v Belgiji nimamo ničesar, čeprav tamkajšnji študentje prihajajo na naše seminarje.

Vpr.: Kaj pa v svetu?

Odg.: No, če preskočim Ocean, potem predstavljajo tu slovenistično tradicijo naši ljudje na tamkajšnjih univerzah. Tako na kolumbijski univerzi, v New Yorku, pensilvanijski univerzi, deloma v New Havenu, v najnovejšem času pa tudi v Evanstonu pri Chicagu in v Kansasu (lektorat). Upajmo, da se bodo te pobude nadaljevale in da bodo dobile tudi stalnejšo obliko. Z Južno Ameriko in drugimi kontinenti, za enkrat nimamo trdnejših vezi, razen z Avstralijo, kjer sami gojijo pouk slovenščine.

Vpr.: Od tod pa peljejo niti slovenistike v njeno naravno zaledje...

Odg.: Seveda, središče slovenistike je Ljubljana in to od ustanovitve univerze leta 1919. Prej smo imeli tako žarišče v neki obliki na graški univerzi. Od tam so tudi prišli naši profesorji po prvi svetovni vojni. V najnovejšem času se slovenistika deloma v znanstvenem smislu goji še na pedagoških akademijah v Ljubljani in Mariboru. S čim se ukvarjamo? Ob splošni ugotovitvi, da se v Ljubljani slovenistika močno utrjuje se še zlasti krepi področje slovenskega knjižnega jezika. Zgodovinska slovnica in dialektologija sta utrpeli in imata stalne oblike že od ustanovitve slovenske univerze. V Jugoslaviji se krepi slovenistično središče v Zagrebu, to že od konca 19. stoletja, ko je deloval tam prof. Ilešič, vozneje pa prof. Petrč. Tudi jaz sam sem preživel 10 let tam. Zagreb ima nekake svoje izpostave slovenistike v Zadru in na Reki. V Novem Sadu pa deluje prof. Pogačnik medtem ko se nam je tudi v Sarajevu posrečilo dobiti slovenista. Beograd je naša šibka točka. V Črni gori nimamo skoraj ničesar, v Makedoniji pa poučuje predavateljica slovensko literaturo in slovenski jezik.

Vpr.: Poglejmo za trenutek podatke: poleg udeležencev iz neevropskih držav — Argentina (1), Avstralija (3), Kitajska (1), Japonska (3) —, je tu važna prisotnost Poljske (13), predvsem pa Avstrije (18) in Italije (28). Med njimi je kar precej koroških Slovencev in 17 tržaških, goriških, oziroma beneških Slovencev. Zamejsko vprašanje vam je torej posebno pri srcu...

Odg.: Tu kaže naš seminar svoj dvojni obraz: na eni strani daje informacije in bogati tiste, ki se študijsko zanimajo za slovenski jezik, literaturo in kulturo. To so večinoma univerzitetni ljudje, študentje, ali pa predstavniki znanstvenih inštitucij. Druga vzporedna funkcija, ki bi jo kazalo osamosvojiti je ta, da vpeljuje v slovenščini naše zamejce. Iz Koroške prihaja univerzitetna mladina, čeprav ne študira slavistike, da se tu nekako utrdi in spoznava slovensko življenje. Poseben problem so ravno beneški Slovenci, ki so v svojem narodnem obstoju še zlasti ogroženi. Nekateri so se pred leti tu slovenščine šele učili, zdaj pa že imajo svoje tečaje, tako da govorijo tu pri nas brez posebnih težav, vsaj vsakdanji, pogovorni jezik. Življajo se v naše narodno in kulturno telo in tako odkrivajo svojo identiteto.

Na seminarju je včeraj v okviru rednih predavanj podal svoje misli prof. Bogo Grafenauer na temo «Kulturni pomen samostanov v slovenskem prostoru v starejšem obdobju» ,jutri je na vrsti ekskurzija, ki bo udeležence popeljala na Dolenjsko, medtem ko se bo v ponedeljek seminar nadaljeval s predavanjem Zmage Kumer o «Obsegu pojma ljudska pesem».

Pogovor zapisal MIRAN KOŠUTA

OB PROSLAVAH DNEVA BORCA V TOVARNI ISKRA V ŽUŽEMBERKU

STANE DOLANC O TRENUTNIH GOSPODARSKIH TEŽAVAH, S KATERIMI SE SOOČA JUGOSLAVIJA

Miloš Minić v Čačku govoril o vlogi predsednika Tita v vseh usodnih trenutkih jugoslovanske zgodovine - Poudarek na solidarnosti jugoslovanskih narodov pri graditvi boljše bodočnosti

LJUBLJANA — Okrog tisoč ljudi iz Dolenjske, borci, narodni heroji, najvišji družbenopolitični delavci federacije in Slovenije so se zbrali v Žužemberku na proslavi dneva borca. Proslava je bila povezana z začetkom graditve velikega prizidka ene od iskrinih tovarn.

Osrednji govor je imel član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. Najprej je spomnil, da prvič praznujemo 4. julij brez tovariša Tita, in ob tem posebej omenil njegovo veličino.

Zatem je namenil pozornost velikim delovnim uspehov Iskre, ki je prva med proizvajalci elektronike v Jugoslaviji, 16. v Evropi in 58. na svetu. Pohvalil je osnovno strategijo razvoja te tovarne, ki izhaja predvsem iz opiranj na lastne raziskovalne dejavnosti. Stane Dolanc se je dotaknil perečih gospodarskih vprašanj in poudaril, da Jugoslavija ni edina država, ki se sooča s takšnimi težavami... Porabljamo lahko le toliko, kolikor proizvedemo — torej le toliko, kolikor delamo in zaslužimo... je dejal Dolanc in ob tem spomnil na nekaj najbolj pogostih napak v gospodarjenju.

Boj za gospodarsko ustalitev je celovit in mora postati poglavitna naloga vsakega občana in vseh organiziranih sil, hkrati pa pri tem ne gre dovoljevati, da bi prišlo do kršitev samoupravnih pravic in dolžnosti delovnih ljudi. Stane Dolanc je poudaril, da Jugoslavija ni imela nikoli bolj trdnega zunanjepolitičnega položaja, kot ga ima dandanes, nikoli ni bilo izrečeno toliko priznanja njej ali tovarišu Titu, omenil je, da so celo tisti, ki so z določenimi pridržki gledali na razvoj jugoslovanske družbe, spremenili svoje mnenje pa tudi pisanje o razmerah v Jugoslaviji.

Notranje trdnosti, zvestobe revoluciji in ponosu — ob zavesti, da nas s simpatijami in priznanji spremlja velik del sveta, ne more omajati dejstvo, da so se v zadnjem času pojavili v nekaterih časnikih bulvarskega tiska na Zahodu članki in intervjuji, katerih vsebina je takšna, da ne vem, kako bi jo njihovi avtorji odnesli, če bi jih mi v Jugoslaviji objavili,» je dejal Stane Dolanc. Povedal je, da gre za peščico moralno propadlih ljudi, ki živijo v Jugoslaviji, so pa že dolgo v konfliktu s politiko partije in Tita. Zaletavajo se ob osebnosti Tita, Kardelja in številnih njunih bojnih tovarišev z besedami, ki jih ni doslej napisal niti izgovoril noben sovražnik jugoslovanskih narodov in narodnosti in Jugoslavije.

Pri tem je Dolanc dodal, da to pišejo za denar, da v njihovih izdelkih ni nobenih celo niti temeljnih človeških vrednot, temveč jih prežemajo mržnja, izdajalstvo in nele protikomunizem, temveč tudi totalna človeška nenormalnost. Takšne izdelke objavljajo ustaši in četniki, podpirajo pa jih ostanki fašistične emigracije in najbolj reakcionarni krogi v tujini. Stane Dolanc je povedal, da je takšno ravnanje nekaterih omenil posebej zato, ker v protislovjih sodobnega sveta ni mogoče zanemariti tudi senčnih plati, temveč jih je lahko preseči, če jih spoznaš v vsej njihovi vzročni povezanosti.

Ob dnevu borca so bile številne proslave in shodi tudi drugod po Sloveniji, tako so v Svetem pri Komnu na Krasu odkrili spominsko obeležje padlim kurirjem, žrtvam, ki so dali svoje življenje na samem pragu svobode, na Vršiču so se zbrali tankisti prve brigade četrte slovenske armade v goriških Brdih so se zbrali preživeli borci drugega bataljona druge slovenske brigade in odkrili spominsko ploščo na mestu, kjer je bil pred 36 leti ustanovljen njihov bataljon.

JURE PENGOV

* * *

ČAČAK — V Čačku je bilo veliko zborovanje v počastitev dneva borca, obenem pa je bila to tudi zaključna svečanost jubilejnega desetega srečanja zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije pod geslom «bratstvo in enotnost 80».

Na slovesnosti je govoril član predsedstva CK ZKJ Miloš Minič, ki je med drugim dejal:

«Letos prvič slavimo 4. julij brez tovariša Tita, katerega misli, besede in dela so bili odločilnega pomena v vseh usodnih trenutkih naše zgodovine od njegovega prihoda na čelo KPJ, predvsem pa od zgodovinskih sklepov KPJ 4. julija o začetku oboroženega narodnoosvobodilnega boja proti nacistično - fašističnemu okupatorju. Naše prve misli so danes namenjene, je dejal Minič, vsem padlim borcem NOV in tovarišu Titu, največji osebnosti sodobne zgodovine narodov in narodnosti Jugoslavije ter naše velike socialistične revolucije.

Tito sodi med tiste maloštevilne voditelje narodov in osvobodilnih bojev ter voditelje delavskega razreda, ki tudi po smrti ostajajo prisotni in vplivajo na revolucionarne preobrazbe, ki se nadaljujejo.

Zavedamo se pomena in veličine izgube, ki smo jo doživeli s smrtjo tovariša Tita in zato si prizadevamo krepiti naš boj za velike cilje, za katere smo se borili v preteklih 40 letih s Titom na čelu našega delavskega razreda in vseh naših narodov in narodnosti, na čelu naše jugoslovanske socialistične skupnosti, na čelu ZKJ in vseh zavednih socialističnih sil naše države.

Uresničili smo, je nadaljeval Minič, vse glavne velike cilje, za katere so se borili naši delovni ljudje ter naši narodi in narodnosti, zgradili in razvili smo novo federativno socialistično samoupravno in neuvrščeno Jugoslavijo, katere ugled v svetu je zelo velik. Skovali smo bratstvo, enotnost, enakopravnost in vse bolj razvito solidarnost naših narodov in narodnosti pri graditvi naše sedanjosti in pri graditvi našega jutri. V svetu danes ni več nacionalne svobode, neodvisnosti in polne nacionalne politične, ekonomske in kulturne enakopravnosti. Ponosni smo na te dosežke, čeprav se zavedamo nujnosti nadaljnjega vsestranskega razvoja nacionalnih odnosov v isti smeri na temelju ustave, programa ZKJ in sklepov naših kongresov.» (dd)

SKUPNA ZAHTEVA ITALIJANSKIH SENATORJEV

Družbi Itavii preklicati vse letalske koncesije

Senatorji opozarjajo vlado na pomanjkljivo varnost vseh letal družbe Itavia

RIM — Za družbo Itavia se letalska nesreča DC-9, ki je terjala nad Tirenskim morjem 81 žrtev, prav gotovo ni še končala. Rekli bi, da se je njen križev pot šele začel, saj so vse senatne skupine (razen misovcev) včeraj uradno zahtevale od vlade, da prekliče tej družbi vse koncesije in da jih dodeli državni letalski družbi Alitalia.

Senatorji v svojem dokumentu ugotavljajo, da je zadnja tragedija na DC-9 družbe Itavia samo vrh iceberga, saj je že splošno znana pomanjkljivost tako v varnosti kot v obratovanju te družbe. Zato uradno sprašujejo vlado, če se ji ne zdi umestno in nujno nkiniti koncesije tej letalski družbi in jih predati Alitalii. Senatorji vsekakor zahtevajo od vlade, da razišče ne samo razloge za zadnjo letalsko nesrečo in torej stanje letala DC-3, ki je strmoglavilo med otokoma Ponzo in Ustico, ampak tudi, da preveri stanje vseh letal, ki jih ima družba Itavia v dotaciji. Poleg tega pa bi morala vlada pregledati tudi upravljanje te družbe, njene dejanske pogoje za koncesije, do katerih ima sedaj pravico in vse upravne in tehnične elemente, ko so baje zelo pomanjkljivi za vodenje zvez, ki jih sedaj družba ima.

Senatorskim zahtevam bo morala vlada odgovoriti pred septembrom, kaže pa, da bo minister za prevoze Formica že prihodnji torek skušal dati odgovor senatorjem. Na to pobudo so ugodno reagirali predstavniki sindikalne organizacije FILT-CISL za prevoze, ki v svojem komunikeju potrjujejo že pred časom iznešeno vprašanje slabih varnostnih pogojev v družbi Itavia, zaradi katerih so prizadeti delavci preteklega 17. junija že oklicali stavko. Sindikalni dokument opozarja na veliko nevarnost, ki jo predstavljajo letala Itavie, tako za potnike kot za pilote in drugo posadko.

V krogih vsedržavnega združenja pilotov, zaposlenih v komercialnem letalstvu, pa je zahteva senatorjev naletela na določen odpor. Njihove bojazni, ki so zelo sektorialnega in zasebniškega značaja, se vrtijo okrog vprašanja, če ne bo zahteva senatorjev še bolj okrepila monopol Alitalie in torej prenizko konkurenčno stopnjo med podjetniki, ki so angažirani v tem sektorju.

Medtem pa se parlamentarna preiskava, ki jo je uvedlo ministrstvo za prevoze, nadaljuje s proučevanjem razbitin strmoglavljenega letala. Dve novosti sta bili včeraj v ospredju: gre za sodno preiskavo, ki jo bo vodilo rimsko državno pravdništvo in za izjavo ameriške tovarne Kodak, da posebni filmski trak «water penetration», ki so ga uporabili za slikanje dna Tirenskega jarka, ne bo bistveno pomagal pri preiskavi, oziroma pri ugotavljanju razbitin in trupel. Ker je bilo letalo DC - 9 registrirano v Rimu, bosta sodišči iz Bologne, kjer je letalo vzletelo in iz Palerma, kjer so vodili prve formalnosti po nesreči, poslali vse akte rimskemu sodišču. To se bo zgodilo že v prihodnjih dneh, kar bo prav gotovo koristilo poteku preiskave, ki je bila do sedaj popolnoma usidrana v birokratskih zaprekah.

Kar je družba Kodak izjavila pa je tudi precejšnjega pomena, saj so do sedaj izvedenci izjavljali, da je bilo slikanje dna izrednega pomena. Kodak pa zatrjuje, da njen eksperimentalni trak lahko slika le v globino 60 metrov. Torej smo zelo daleč od 3000 metrov, kolikor znaša Tirenski jarek, na dnu katerega ležijo baje razbitine in preostalih 42 trupel ponesrečenega letala.

Delegacija hrvatske vlade na Dunaju

DUNAJ — Avstrijski kancler dr. Bruno Kreisky je včeraj sprejel predsednika izvršnega sveta skupščine Hrvatske Petra Flekovića, ki vodi delegacijo IS na povračilnem uradnem obisku v Avstriji.

Flekovič je kanclerja Kreiskega seznanil z vsebino pogovorov, ki jih je imel s predsednikom gradiščanske pokrajinske vlade Theodorjem Kerryjem, s katerim se je pogovarjal o nadaljnjem razvijanju sodelovanja v okviru skupnih tesnih dobrososedskih jugoslovansko - avstrijskih odnosov. Govor je bil tudi o deležu manjšin pri razvijanju odnosov, pri čemer sta obe strani poudarili, da manjšine pomenijo važen most pri vsestranskem razvijanju najožjega dobrososedskega sodelovanja.

BUENOS AIRES — V Buenos Airesu je bil prvi sestanek neuvrščenih držav o uporabi jedrske energije v miroljubne namene. Predstavniki enajstih neuvrščenih držav so sprejeli vrsto priporočil o neširjenju jedrske oborožitve ter o tem, da se neuvrščenim zagotovi lažji pristop do omenjene energije.

Priporočila, ki so jih sprejeli, bodo predložili sestanku zunanjih ministrov neuvrščenih držav, ki bo januarja prihodnje leto v New Delhiju.

PO RAZPRAVI, V KATERO JE POSEGLO OSEMNAJST SVETOVALCEV

Z odločilnim vzdržanjem krščanske demokracije odobren tržaški občinski proračun za tekoče leto

Za proračun so glasovali LpT, MSI, PR in MIT, proti pa so bili KPI, PSI, PRI in PSDI - Z večino glasov odobrili proračun podjetja ACEGA

Z odločilnim, sicer pa že napovedanim, vzdržanjem krščanske demokracije je tržaški občinski svet sinoči po večurni razpravi odobril drugi proračun, ki ga je predložil odbor LpT. Za proračun je glasovalo 26 svetovalcev (LpT, PR, MIT in MSI), proti 16 (KPI, PSI, PRI in PSDI), 13 svetovalcev KD pa se je vzdržalo. Niso glasovali svetovalec SSk Lokar, ki je bil odsoten in svetovalca Hausbrandt ter Padoa, ki sta pred glasovanjem zapustila dvorano. Pred občinskim proračunom je svet z večino glasov odobril tudi proračun podjetja ACEGA, za katerega so glasovali svetovalci LpT, KD, MIT, PSDI in MSI, proti pa so bili svetovalci KPI, PR, PSI in PRI. Stališča svojih skupin pa so v glasovalnih izjavah utemeljili Di Giorgio (MSI), Pecol Cominotto in Ercolessi (PR), Marchesich (MIT), Poli in Monfalcon (KPI), Richetti (KD), Pacor (PRI), Lanza (PSDI) in D'Amore (PSI).

Sinočnja seja je bila v celoti posvečena razpravi o obeh proračunskih dokumentih. Resnici na ljubo je treba povedati, da se je proračuna podjetja ACEGA dotaknil le malokdo in tudi v teh primerih le obrobno. Splošna razprava se je končala s posegi Giacomellija (MSI-DN), Busdachina (PR), Cusmicha (LpT), Ercolessija (PR), Gambassinija (LpT), D'Amoreja (PSI) in De Rote (LpT). V svojih posegih so predstavniki omenjenih političnih sil praktično ponovili že znana stališča do občinskega proračuna in do Liste za Trst, ki so jih že podali v razpravi o prvem občinskem proračunu pred dvema mesecema. Sleherni poseg pa je tokrat povezoval nekakšen skupni imenovalec: vzdržanje KD (v splošno razpravo ni posegel nihče od njenih svetovalcev, čeprav so se za njo prijavili), oziroma odnos, ki naj bi se ustvaril med LpT in KD.

Tako s strani predstavnikov opozicije, kot tudi predstavnikov, ki praktično podpirajo manjšinski enobarvni odbor Liste za Trst, so bile izrečene številne in tudi zelo ostre kritike na možnost, da bi stranki, v bližnji prihodnosti, sklenili kakršnokoli obliko sodelovanja. Kritike na račun možne koalicije med KD in LpT so bile izražene tudi iz vrst same LpT, ko je svetovalec Cusmich tako možnost označil kot izdajstvo volje volivcev. Radikalci in MSI pa so na tako možnost koalicije gledali z drugačnega zornega kota in zvrnili celo vrsto kritik na krščansko demokracijo, ki je po njihovem mnenju najbolj odgovorna, da je Trst s svojo pokrajino zašel v tako hudo družbeno-gospodarsko krizo. Lahko rečemo, da je bila KD v središču pozornosti slehernega posega, v katerih je bilo predvsem poudarjeno, da je bila KD edina stranka, ki je izšla poražena iz volilnega spopada, s čimer je prebivalstvo jasno pokazalo, da je ne želi na krmilu občinske in niti pokrajinske uprave. Vzdržala pa se bo samo zato, je bilo skoraj soglasno rečeno, ker se boji predčasnih volitev, ki bi jo nedvomno še osibile.

Pred glasovalnimi izjavami je bila na vrsti replika župana Cecovinija. Potem ko je pojasnil vprašanje novih postavk, s katerimi je občinski odbor v proračun vključil tudi najetje dveh posojil za ljudske in cenene gradnje ter za uravnovešenje proračuna podjetja ACEGA, kar bi — po nekaterih govoricah — zahtevalo odobritev proračuna z absolutno večino glasov (v resnici pa je bila potrebna le relativna večina), je župan Cecovini prešel na druga vprašanja. Mnogo je govoril o gospodarskih problemih Trsta, posebno pozornost je posvetil vlogi pristanišča in vprašanju velikih pomorskih povezav, ki bi mestu vrnili nekdanjo vlogo. Za dosego vseh teh ciljev, je še dejal Cecovini, so potrebni skupni nastopi vseh političnih in družbenih sil. Predlagal je neke vrste premirje in sporazum na osnovi točno določenega programa: doseči le-tega je povsem mogoča, je še dejal Cecovini, saj so dosedanji pogovori med delegacijami strank pokazali pripravljenost vseh, da bi do tega prišlo. Govoril je o gospodarskem sodelovanju in o referendumu o industrijski coni na Krasu, ki ostaja ena temeljnih točk LpT. Zavrnil je, kot je bilo pričakovati, kritike, ki so jih predvsem komunisti izrekli na račun liste glede protislovenstva in šovinizma: zaščita Krasa, je rekel, pomeni predvsem obramba slovenskega prebivalstva. V zvezi s tem vprašanjem je šel odbornik Gambassini v svojem posegu v splošni razpravi še dlje: rekel je, da je lista s svoje strani povsem pripravljena za ureditev, na osnovi popolne enakopravnosti glede pravic in dolžnosti, vprašanja zakonske zaščite slovenske narodnostne skupnosti. S takim odgovorom sta Cecovini in Gambassini odgovorila na vprašanje, ki ga je LpT zastavil svetovalec Lokar.

Mladi, pohitite z vpisom v MDA!

Rok vpisa na letošnje mladinske delovne akcije se počasi izteka. Nekatere akcije namreč, na katerih bi lahko sodelovali tudi mladi iz zamejstva, so se že pričele, v naslednjih dneh pa se bodo pričele še nekatere druge. Zatorej zainteresirani mladinci in mladinke s Tržaškega, Goriškega in iz Beneške Slovenije pohitite z vpisom!

Akcije, v katere je še možna vključitev zamejskih mladincev, so naslednje:

MDA Bela krajina od 13. 7. do 3.8. v okviru brigade OK ZSMS Sežana; MDA Goričko od 13.7. do 3.8. v okviru brigade OK ZSMS Nova Gorica; in MDA Posočje od 3.8. do 24.8. skupno z OK ZSMS Tolmin.

Poleg tega je možna tudi vključitev v druge izmene akcij, o katerih smo v prejšnjih dneh v nadaljevanju poročali na 4. strani našega dnevnika.

Zainteresirani mladinci se lahko za prijave obrnejo na sedež Mladinskega odbora SKGZ v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20) in v Gorici (Ulica Malta 2).

VAŽNO OBVESTILO SDGZ ZA TRGOVCE, OBRTNIKE IN GOSTINCE

Z odlokom štev. 288 z dne 3. julija 1980 so stopile v veljavo nekatere pomembne spremembe v zakonodaji davka na dodatno vrednost IVA, davka na proizvodnjo alkoholnih pijač in neposrednih davkov. Kakor znano, gre za spremembe, na podlagi katerih skuša vlada dobiti sredstva za boj proti inflaciji.

Trenutno naj navedemo le tiste določbe, ki so bile objavljene in so stopile takoj v veljavo. O ostalih bomo poročali pozneje.

Dne 3. julija so se količniki davka na dodatno vrednost IVA spremenili kakor sledi: Količnika IVA 1% in 3% sta se spremenila v količnik 2% (zmanjševalni odbitek — «scorporo» znaša 1,95); pri gradbenem materialu in marmorju sta bila količnika IVA 3% in 6% zmanjšana na količnik 2%; količnika 6% in 9% sta bila spremenjena v količnik 8%. (zmanjševalni odbitek znaša 7,40); količnik IVA 14% je bil povišan na 15% (zmanjševalni odbitek znaša 13,05).

Pri govedini je bil količnik povišan s 6 na 15%; pri svinjskem mesu z 9 na 15%, pri bencinu, plinu in metanu z 12 na 18%; količnik pri napravah za reprodukcijo zvoka in filmih se zniža s 35 na 18% in pri filmskih predstavah s 6 na 2%.

Za podrobnejše informacije se interesenti lahko obrnejo od ponedeljka dalje na urade Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Trstu, Ul. Cicerone 8/B - telefon 62953, in v Gorici, Trg Vittoria 11/II, telefon 32844.

V Nabrežini odprejo občinsko razstavo vin

Devinsko - nabrežinska občina priredi danes in jutri v Nabrežini 19. razstavo vin. Danes ob 18.30 je na sporedu koncert godbe na pihala iz Nabrežine, zvečer pa bo za zabavo igral ansambel Galebi. Jutri bo ob 10. uri ocenjevanje vin, popoldne bo ob 17. uri ženske nogometna tekma na občinskem igrišču. Ob 18.30 do 20.30 bo igrala nabrežinska godba, ob 21. uri bosta na sporedu nagrajevanje najboljših vin in tombola. V večernih urah bo ples z ansamblom Taims.

Ob tej priložnosti priredi sekcija krvodajalcev Devin - Nabrežina s sodelovanjem tržaške pokrajinske sekcije ter z občino dan krvodajalca. Kdor želi darovati kri, naj se prijavi v nedeljo v občinski ambulanti od 9. do 12. ure.

● **Prihodnji teden** bodo v okviru trimesečnega zbiranja statističnih podatkov o številu zaposlenih občinski uslužbenci anketirali v tržaški občini 348 družin, ki so jih izbrali z žrebom po ključu, ki ga je določil državni statistični urad. Anketiranje vodi občinski statistični urad, ki prosi vse anketirane za sodelovanje z občinskim osebjem.

SINOČI NA OPČINAH

Sijajna kotalkarska revija

Po lanskem premoru se z včerajšnjim nastopom nadaljuje tradicija Poletovih kotalkarskih revij. Revija se je delila na dva dela, od katerih je prvi obsegal pet, drugi pa štiri točke. Mlajši kotalkarji so najprej zaplesali v skupni točki «Koračnico». Solo točko pa sta imela Damjan Kosmač in Alenka Gorkič. Omenimo naj, da tekmuje Kosmač v kategoriji naraščajnikov in da je zanj ta sezona nadvse uspešna. Dosegel je prvo mesto na mladinskih igrah, prav tako prvo mesto na pokrajinskem in deželnem prvenstvu. Drugo mesto pa je osvojil na mednarodnem tekmovanju «Goriška vrtnica» v Novi Gorici. Alenka Gorkič pa je prav tako obetajoča tekmovalka in se je na nastopu tudi zelo dobro izkazala.

Najbolj zanimiva točka revije sta bila seveda Zdenka Hrovatin in Pavel Sedmak. Čeprav ne tekmujeta več, spadata oba po kvaliteti v vrh italijanskih kotalkarjev.

Pravljica o čebelici Maji je bila zadnja točka prvega dela. Pri tem pa res ne morejo mimo, ne da bi omenili čudovitih kostumov, ki so jih pripravile mamice in to z veliko žrtvijo časa, napora, pa tudi denarja.

Drugi del je obsegal štiri točke, «Pajace», solo nastop Federice Koslovic (zmagovalke na tekmovanju «Goriška vrtnica») ter Sama Kokorovca. Dvojica Nikoleta Sosič in Mauro Renar je nadaljevala program, ki se je zaključil s skupinsko točko «Ciganski ples».

Za lep nastop se je treba zahvaliti trenerju Petru Brlecu in ostalim domačim trenerjem, pa tudi otrokom, ki so vztrajno vadili v nevedno najboljših okoliščinah, staršem in pa tudi vsem prijateljem, ki so vztrajno sledili njihovemu delovanju.

NA VČERAJŠNJI TISKOVNI KONFERENCI

Odbornik Antonini je poročal o stanju zdravstvene reforme

Dežela bo morala izpolniti še nekatere obveznosti za celovito izvajanje reforme

Pred desetimi dnevi sta bila v Urednem vestniku Furlanije-Julijske krajine objavljena dva deželna zakona, s katerima se v smislu državnega zakona štev. 833 o zdravstveni reformi v naši deželi ustanavljajo krajevne zdravstvene enote in se določajo kriterji za njihovo notranjo ureditev. Tretji zakon, ki je povezan z izvajanjem zdravstvene reforme, to je finančni zakon, ki ga je dežela odobrila istočasno s prvima dvema, pa bo v Uradnem vestniku objavljen čez nekaj časa.

Objava dveh deželnih zakonov v Uradnem vestniku je bila približno za tiskovno konferenco, ki jo je včeraj sklical deželni odbornik za zdravstvo Silvano Antonini in na kateri je bil predvsem govor o trenutnem stanju izvajanja reforme same in o najvažnejših novostih, ki jih predvidevajo trije deželni zakoni. Poleg teh bo morala dežela izpolniti še vrsto drugih obveznosti, ki so neposredno povezani z izvajanjem zdravstvene reforme, med katerimi gre predvsem omeniti odobritev dveh drugih zakonov, ki bosta urejevala status vsega delovanja osebja s tega področja ter prinašala predpise za športne dejavnosti, oziroma za zdravniške preglede, ki jih morajo opraviti vsi, predvsem pa šoloobvezna mladina, ki se bavijo s kakršnokoli športno dejavnostjo. Ko bodo vsi ti ukrepi v veljavi, je poudaril odbornik Antonini, bo zdravstvena reforma lahko v celoti stekla.

Pogovor je nato prešel na krajevne zdravstvene enote, ki bodo postale operativne strukture posameznih ali združenih občin in goriških skupnosti. Deželno odborništvo je pred letom dni predlagalo ustanovitev 7 krajevnih zdravstvenih enot, predlog pa ni naletel na popolno soglasje; o tem vprašanju bodo polotične sile razpravljale in odločale v prihodnjih dneh. Vsaki krajevni zdravstveni enoti bo predsedovala generalna skupščina, ki bo predvsem skrbela za programiranje: za izvajanje programov bo skrbel upravni odbor, ki ga bo sestavljalo devet članov skupščine.

Za razne posege na zdravstvenem področju bo dežela v teku letošnjega leta uporabila 416 milijard lir, ki pa ne bodo zadostovale za vse potrebe. Kljub temu bo morala dežela v teku treh let znižati za približno 20 milijard lir kolečino izdatkov na zdravstvenem področju in se tako prilagoditi vsedržavnemu poprečju. Zaradi tega bo zaprla nekatere bolnišnice in specialistične oddelke: kot je še pose bej poudaril odbornik Antonini bo treba v prihodnje racionalizirati gradnje tehnološko najbolj izpopolnjenih struktur. Zdravstvena oskrba pa bo kljub temu zagotovljena na vseh ravneh, nekatere specialistične službe pa le na deželni ravni.

Odbornik Antonini je nato govoril o osebju, ki je glavni element za celovito izvajanje reforme. Kmalu se bo namreč pojavilo vprašanje mobilnosti osebja, kar bo treba temeljito proučiti z vsemi zainteresiranimi silami in sindikalnimi predstavniki. Za celovito izvajanje reforme pa bo v prvi vrsti potrebno, je ob zaključku poudaril odbornik za zdravstvo Antonini, da vsi uporabniki spremenimo dosedanjo miselnost do vprašanja zdravstvenih služb, kar se vsekakor že opaža v nekaterih podatkih: število otrok v pediatričnih bolnišnicah je v lanskem letu padlo v primerjavi s prejšnjimi leti, kar pomeni, da se starši ne zatekajo v bolnišnico ob vsaki priložnosti, ampak imajo večje zaupanje v zdravstveno oskrbo po domovih. Drugi podatek pa nam kaže, da so Italijani v lanskem letu uporabili mnogo manj denarja za nakup zdravil kot v prejšnjih letih in tudi mnogo manj denarja kot prebivalci iz drugih evropskih držav.

Prejšnji teden je doktorirala na filozofski fakulteti tržaške univerze

GABRIJELA BEVILACQUA

Za odličen uspeh ji čestitajo prijatelji in znanci.

Dr. Demeio začasni predsednik «Friulie»

Ob zapadlosti triletne mandatne dobe je dr. William Bianchi 30. junija odstopil z mesta predsednika deželne finančne družbe «Friulia». Po nalogu deželne uprave bo predsedniške posle začasno upravljal dosedanji podpredsednik dr. G. Demeio. Glavnica finančne družbe znaša 26.600 milijonov lir, s posebnim skladom za izredne posege na potresnem območju in z novim nakazilom, ki ga je družbi pred dnevi namenil deželni svet, pa znaša skupna vrednost upravljanih sredstev okrog 88 milijard lir. «Friulia» je danes soudeležena pri 76 družbah v Furlaniji - Julijski krajini, in sicer s skupnim kapitalom 58 milijard lir.

Openska folklora danes v Dobrovi pri Ljubljani

Ob počastitvi Dneva borca in ob 30-letnici samoupravljanja prireja KUD iz Dobrove pri Ljubljani kulturni in športni praznik, katerega se bosta letos udeležili poleg domačinov tudi Prosvetno društvo Zarja iz Železne Kaple na avstrijskem Koroškem in SPD Tabor z Opčin. Društvo Tabor je že pred dvema letoma navezalo prijateljske stike s sorodnim društvom v Dobrovi. Tokrat je srečanje še bolj pomembno, saj se bodo openski folkloristi srečali s tamburaškim ansamblom iz Koroške. To bo prav govoto priložnost za bodoče sodelovanje med društvoma, ki čeprav v različnih pogojih gojita kulturno sodelovanje in prijateljstvo med narodi.

● **Pokrajinski odbor,** ki se je sestal 1. julija, je sklenil sklicati za 14. julij ob 18.30 prvo sejo novoizvoljenega pokrajinskega sveta. Na dnevnem redu so volitve predsednika, šestih efektivnih odbornikov in dveh namestnikov.

PREDSTAVNIKI CGIL - CISL - UIL V KOPRU

Sindikalisti z obeh strani meje za izvajanje osimskih sporazumov

Srečanja se je udeležil tudi član ZIS Boris Šnuderl - V kratkem obisk sindikalnih delavcev s sosednega območja v Trstu

Odposlanstvo deželne enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, ki so ga poleg drugih sindikalistov sestavljali tržaški pokrajinski tajnik CGIL Gialluz, pokrajinski tajnik CISL Degrassi in član pokrajinskega tajništva UIL Trebbi, se je včeraj v Kopru sestalo s predstavništvom sindikata obalno - kraške regije. Sestanka, do katerega je prišl na pobudo tukajšnjih sindikalnih organizacij, saj je bilo na zadnjem skupnem srečanju dogovorjeno, da bo v kratkem sledila nova izmenjava mnenj zlasti o problemih, ki zadevajo uresničevanje gospodarskega dela osimskih sporazumov, sta se udeležila tudi član Zveznega izvršnega sveta Boris Šnuderl, sekretar za delo SR Slovenije Andrej Grahor, predsednik koprske občinske skupščine Mario Abram in jugoslovanski generalni konzul v Trstu Štefan Cigoj.

Na sestanku so vzeli v pretres vprašanja, ki zadevajo postopno uresničevanje gospodarskega dela osimskih sporazumov s posebnim poudarkom na probleme skupne industrije cone na tržaškem Krasu. Predstavniki sindikatov z obeh strani meje so se obvezali, da bodo v prihodnje še pobliže sledili tem problemom, ki so skupnega interesa za oba partnerja. Sindikalni predstavniki iz naše dežele so se poleg tega še posebej obvezali, da se bodo zavzeli za čimprejšnjo objavo vseh študij, ki se nanašajo na tehnično izvedljivost in gospodarsko upravičenost skupne industrijske cone na Krasu.

Kar zadeva lokacijo cone je predstavnik ZIS Boris Šnuderl zanikal, da bi Jugoslavija razmišljala o tem, da bi cono prenesli na kakšno drugo območje na meji med Italijo in Jugoslavijo. Kraška cona je predvidena v bilateralni pogodbi, ki sta jo ratificirala italijanski in jugoslovanski parlament in te pogodbe se Jugoslavija drži pri izvajanju vsega, kar se nanaša na osimske sporazume, je dejal Šnuderl.

Vrsto tehničnih problemov v zvezi s skupno industrijsko cono bodo poglobili na novem medsindikalnem srečanju v Trstu, na katerega bodo povabili tudi predstavnika EZIT E. Antoninija.

Poročila sta se

MILICA *in* RINO KURET

Iskrene čestitke in obilo sreče jima želi

ŠD Breg

Mladinska sekcija SSk za obletnico požiga Narodnega doma

Odbor Mladinske sekcije Slovenske skupnosti v Trstu, zbran na redni seji dne 3. julija 1980, se je spomnil 60-letnice požiga Narodnega doma v Trstu, ki je simbol trpljenja naše narodne skupnosti pod fašizmom. Ob tej priložnosti bo Slovenska skupnost pripravila 12. t.m. širšo komemoracijo. Odbor Mladinski sekcije SSk se pobudi z navdušenjem pridružuje in vabi vse Slovence, posebno še mlade, da se manifestacije gotovo udeležijo. Ob pomembni obletnici se znova postavlja vprašanje namestitve spominske table na pročelje omenjene stavbe. K temu odbor dodaja zahtevo, da bi take zgodovinske dogodke in zaslužene slovenske osebnosti družba, oziroma občina počastila s poimenovanjem več tržaških ulic.

V zvezi s tem je odbor Mladinske sekcije SSk že pred časom prišel v stik s pristojnim tržaškim občinskim odbornikom. Ta je izjavil, da ima pri teh poimenovanjih pomembno besedo «Deputazione di Storia Patria per la Venezia Giulia». Ta odbor je na primer glede zahteve po poimenovanju dela Ulice Petronio po pesniku Prešernu dal negativno mnenje pristojnemu ministrstvu, ki je potem predlog zavrnilo. Člani omenjenega odbora so po teh informacijah naslednji: predsednik Arduino Agnelli, člani pa Elio Apih, Luisa Bertacchi, Filippo Cassola, Giulio Cervani, Fulvio Crosara, Decio Gioseffi, Maria Laura Iona, Bruno Maier, Giovanni Miccoli, Mario Mirabella Roberti, Giorgio Negrelli, Cesare Pagnini, Pietro Pescani, Iolanda Pellegrini, F. Salvatore Romano, Ruggero F. Rossi, Silvio Rutteri, Ugo Tucci in Manlio Udina.

Ob branju nekaterih imen se odbor sprašuje, kje je odgovornost za negativna mnenja in zavlačevanja ob poimenovanjih. Obsodbe vredno je tudi dejstvo, da v omenjeni komisiji sploh ni slovenskih strokovnjakov.

SINOČI V DOLINI NA DVORIŠČU MLADINSKEGA KROŽKA

OPASILO PATRONA SV. URHA PRIVABILO OGROMNO LJUDI

Župnik Albin Grmek odprl monumentalno fotografsko razstavo Maria Magajne - Koncert godbe na pihala Breg

Dolinski patron sv. Urh je bil sinoči deležen veličastnega opasila in slovesnega večera z bogato kulturno - družabno vsebino. Dolinski župnik Albin Grmek obhaja vsako leto praznik dolinskega patrona, letošnje opasilo pa sovpada s praznikom, ki so ga namenili vaščani po nekaj desetletjih spet obuditi.

Urhov dan je župnik počastil s slovesno službo božjo, nato pa se je na dvorišču Mladinskega krožka odvijala družabnost. Najprej je godba napihala Breg odigrala nekaj koračnic, nato je g. Grmek odprl razstavo fotografij Maria Magajne, ki pa je po svoji vsebini in bogatosti sporočila nekaj edinstvenega. Mario je v svoji štiridesetletni praksi uložil v objektiv številne vaške motive: cerkve, pokopališča, vodnjake, božja znamenja, studence ter jih uredil na razstavne panoje, ki kot živa priča visijo v dvorani Mladinskega krožka v Dolini in nam razkazujejo bogastvo naših vasi in krajev, katerega v vsakdanji naglici še slutimo ne. Dolinčani in gostje so si sinoči z zanimanjem ogledovali Magajnove mojstrovine. Sploh pa se je na dvorišču župnišča zbralo veliko število ljudi iz Doline in sosednjih vasi, tako da je večer, ki ga je priredil Mladinski krožek potekal v vedrem razpoloženju, za katerega je ves čas skrbela godba Breg.

Danes pa se na glavnem dolinskem trgu prične šagra sv. Urha, ki jo prireja domače društvo Valentin Vodnik in ki bo trajala vse do ponedeljka.

tudi splošne probleme onesnaženja ter možnosti zaščite občanov.

Amendola in De Beden sta nato orisala predlog o ustanovitvi mednarodne ekološke cone na Krasu

Pretor Amendola v WWF

Na sedežu tržaške sekcije svetovnega sklada za naravo WWF so včeraj popoldne organizirali tiskovno konferenco, na kateri je govoril pretor Gianfranco Amendola. Skupaj s predsednikom sekcije De Bedenom je Amendola govoril o ekoloških problemih Krasa ter v odgovor na številna vprašanja načel

Danes se bosta vzela

SUZI *in* ZVONKO

Draga SUZI: *srečen naj ti bo korak kar z* ZVONKOM *čez* prag.

Ledih stan

Danes stopata v novo življenje

SUZI PERTOT *in* ZVONKO LEGIŠA

Obilo sreče jima želi moški pevski zbor

Igo Gruden

Danes si obljubita večno zvestobo

SUZI PERTOT *in* ZVONKO LEGIŠA

Iskreno jima čestitata in želita mnogo sreče v skupnem življenju

KD Igo Gruden in ŠD Sokol

Razstave

SPD Tabor Opčine. V Prosvetnem domu na Opčinah je do jutri, 6. julija odprt šesti bienale umetnikov amaterjev. Urnik vsak dan od 18. do 20. ure. V nedeljo, od 10. do 12. in od 17. do 20. ure.

Na Pomorski postaji je odprta razstava slikarja Giannina Marchiga. Razstavljene so slike, ki jih je ustvaril med leti 1912 in 1977

V galeriji Kocian v Gradežu bo danes, 5. julija, ob 18. uri otvoritev razstave Giuliana Pecellija. Razstava bo trajala do 18. julija z urnikom od 8. do 21. ure.

NA NAŠIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOLAH

Z drugo nalogo včeraj zaključen pismeni del zrelostnih izpitov

Na znanstvenem liceju naloga iz matematike, na klasičnem grščina, na trgovskem zavodu knjigovodstvo in na učiteljišču latinščina - V torek začetek ustnih izpitov

Pismeni del zrelostnih izpitov na naših višjih srednjih šolah je mimo. Po nalogi v slovenščini (žal ne moremo pisati, da bi bila naloga «iz» slovenščine), ki so jo pisali na vseh šolah v četrtek, je bila včerajšnja pismena izkušnja predmetno različna na posameznih šolah.

Na znanstvenem liceju je bila na vrsti pismena naloga iz matematike. Po tradicionalnem odprtju ovojnic so se morali kandidati spoprijeti s štirimi «problemi», ki so se nanašali na raziskovanje funkcij, na strukturo parabole in na integrale. Komisija bo zdaj pregledala njihove elaborate, ustni del izpitov pa se bo začel v torek in nadaljeval predvidoma do naslednjega ponedeljka.

Na klasičnem liceju je bila na vrsti naloga iz grščine in kandidati so morali izkazati svoje znanje s prevodom odlomka iz nekega Platonovega dela. Večina kandidatov meni, da je bila naloga precej težavna, tako da je vprašanje, kakšni bodo končni rezultati. Ustni izpiti na klasičnem liceju se bodo začeli v sredo in se nato nadaljevali do četrtka.

Težave pri izvajanju naloge so menda nastale tudi na trgovskem tehničnem zavodu, kjer polaga «maturo» 46 kandidatov. Ti so morali včeraj rešiti nalogo iz knjigovodstva in sicer sestaviti, na podlagi danih podatkov, končno bilanco nekega industrijskega podjetja. Številnim dijakom ni šlo posebno od rok, menda zaradi pomanjkanja ustreznih vaj med šolskim letom. Ustni del izpitov na tej šoli se bo začel v torek in nato trajal do naslednjega torka. Komisija bo izpraševala po sedem kandidatov dnevno.

Na učiteljišču «A. M. Slomšek» so imeli včeraj na «programu» pismeno nalogo iz latinščine. Konkretno so morali kandidati prevesti v slovenščino odlomek iz nekega dela T. Livija. Kaže, da je prevod tudi na tej šoli povzročil pri nekaterih določene skrbi. Ustni izpiti na učiteljišču se bodo začeli v torek.

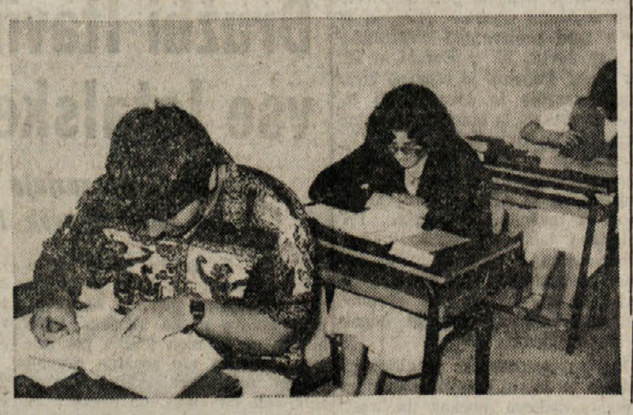

Jugoslovana našli mrtvega v lastnem avtomobilu

Včeraj zjutraj okrog osme ure se je policijska izvidnica podala na železniško postajo v Miramar, kjer so v ustavljenem avtomobilu jugoslovanske registracije našli truplo mrtvega moškega. Dežurni zdravnik Rdečega križa dr. De Carlo sicer ni mogel ugotoviti vzrokov smrti, vendar gre najbrž za srčno ali možgansko kap.

Na podlagi dokumentov, ki so jih našli v avtomobilu, so ugotovili, da gre za 61-letnega Milana Jerčića iz Osjeka. Jerčića so našli na prednjem sedežu za volanom in pri prvem pregledu niso ugotovili udarcev ali kakšnih znakov nasilne smrti. Truplo so nato prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer je na razpolago sodnim oblastem, avtomobil pa v kasarno k Sv. Soboti, kjer je na policijski postaji obsežno parkirišče.

18. FESTIVAL ZNANSTVENE FANTASTIKE

Drevi na Gradu sv. Justa prvi filmi v konkurenci

Vrteli bodo italijanski kratkometražni film in francoski ter madžarski celovečerni film

Drevi bo ob 21.30 na Gradu sv. Justa svečano odprtje 18. festivala znanstvene fantastike. Do sobote 12. julija se bodo ljubitelji te filmske zvrsti zbirali in si ogledali tri filme na večer, in sicer kratkometražnega in dva celovečerna.

Današnji večer se bo začel s kratkim filmom italijanskega režiserja Bruna Bozzetta, avtorja, ki že več let sodeluje na tržaškem festivalu in to uspešno, saj vzbujajo njegove stvaritve precej pozornosti in zanje dobiva avtor številna priznanja, to pa ne le v Trstu in Italiji, pač pa tudi v tujini. Njegov kratkometražec nosi naslov «Giallo automatico».

Kot drugega si bomo lahko ogledali francoskega «La Nuit Des Traqees» (Noč preganjancev) režiserja Jeana Rollina, kot tretjega pa precej obetajočega «Az Eröd» (Trdnjava), madžarskega režiserja Miklosa Szinetarja. Film ironično, včasih celo trpko analizira vzroke, ki silijo človeka v vojno.

Med številnimi manifestacijami, ki bodo v okviru festivala, bodo že danes v popoldanskih urah odprli razstavo fantastične umetnosti. V palači Costanzi bodo na ogled dela umetnikov, ki delajo v naši deželi. Odprtje bo ob 18.30, razstava, ki bo trajala do 27. t.m., pa bo za občinstvo odprta od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure ob delavnikih in od 10. do 13. ure ob praznikih.

ŠD POLET prireja danes 5. in jutri 6. julija, **KOTALKARSKO REVIJO NA OPČINAH**

KD VALENTIN VODNIK — DOLINA
vabi na

ŠAGRO SV. URHA

DANES, 5. JULIJA
ob 18. uri odprtje kioskov
ob 19. uri na Gorici družabnost za otroke
ob 21. uri ples z ansamblom ARIES ex Praprot

JUTRI, 6. JULIJA
ob 18. uri kulturni program. Sodelujejo: godba na pihala Breg, mešani pevski zbor Slovenec iz Boršta in kantavtor iz Beneške Slovenije Rino Chinese
ob 20.30 ples z ansamblom ARIES ex Praprot

V PONEDELJEK, 7. JULIJA
ob 20. uri ples z ansamblom VESELI GODCI iz Boljunca.

V prostorih Mladinskega krožka monumentalna razstava fotografij Marija Magajne

Preskrbljeno za specialitete na žaru, pristno domače vino in domače kolače!

VABLJENI!

Gledališča

V občinskem gledališču «Verdi» bo danes ob 20.30 prva predstava Leharjeve operete «Vesela vdova». Opereto bo dirigiral jugoslovanski dirigent Oskar Danon, režijo je oskrbel Filippo Crivelli, sceno po osnutkih Ulisseja Santicchija so izdelali v delavnicah gledališča Verdi, kostume po osnutkih Sebastiana Soldatija so izdelali v krojačnicah Arrigo v Milanu in v krojačnicah gledališča Verdi, koreografijo je zasnoval Flavio Bennati. Zbor gledališča Verdi je uvežbal Ennio Silvestri.

V glavnih vlogah nastopajo: Marianna Nicolescu (Anna Glavary), Edith Martelli (Valenienne), Aldo Bottion (grof Danilo), Antonio Bevacqua (Camillo di Rossillon), Sandro Massimini (Njeguš), Gino Pernice (baron Mirko Zeta), Luigi Palchetti (Bogdanović), Ariella Reggio (Silviana), Gianna Jenco (Praskovia), Fulvia Gasser (Olga), Dario Zeriali (grof Cascada), Lucio Rolli (Raul de Saint Brioche), Claudio Giombi (Kromow), Gianfranco Saletta (Pritschitsch).

Blagajna gledališča Verdi je odprta za ponovitve (jutri, v nedeljo ob 18. uri druga, v torek ob 20.30 tretja, in v četrtek ob 20.30 četrta).

Kino

Nazionale 16.00—22.15 «Il piccolo grande uomo». D. Hoffman. Barvni film.
Ariston 21.30 «Un mercoledì da leoni». W. Katt, G. Busey. Barvni film.
Ritz 16.00—22.15 «Lulu Dawn». B. Lancaster. Barvni film.
Eden 16.00—21.15 «Mezzogiorno e mezzo di fuoco». Barvni film za vsakogar.
Excelsior 17.00 «Uno strano tipo». A. Celentano. Barvni film za vsakogar.
Grattacielo 17.00—22.15 «Un uomo, una donna e una banca». D. Sutherland. Barvni film.
Fenice Zaprto do 12. julija
Mignon 16.30—22.15 «I tre caballeros». Walt Disney. Barvni risani film.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Le porno vip». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo Do 25. julija zaprto.
Moderno 16.00 «La più grande vittoria di Jeeg Robot». Barvni risani film.
Aurora 17.00 «Raggioniere Arturo de Fonti bancario precario». P. Villaggio. Barvni film.
Capitol 17.00 «Uragano sulle Bermude». Barvni film za vsakogar.
Vittorio Veneto 16.30 «Frankestein junior». M. Feldman. Barvni komični film

Izleti

Srečanje v naravi. Zveza partizanov z Občin, PD Tabor in športno društvo Polet bodo priredili v nedeljo, 13. julija 1980, srečanje v naravi v Lovski koči v Očincih pri Štjaku. Prireditelji bodo poskrbeli za zabavo in razvedrilo ter za jedačo in pijačo. Vpisovanje še danes od 18. do 20. ure v prostorih Prosvetnega doma. Odhod avtobusa ob 9. uri. Kdor potuje z osebnim vozilom se mora prijaviti za kosilo.

Združenje UNION priredi enodnevni izlet v Goričane in na Jezersko jutri, 6. julija.

SPDT priredi jutri, 6. julija, avtobusni izlet v dolino Trente z ogledom izvira Soče in doline Zadnje Trente. Za trenirane planince je predviden vzpon na Rombon. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI, Ul. sv. Frančiška 20/II. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Odhod avtobusa ob 6. uri izpred sodnijske palače (Foro Ulpiano).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-448

SREDNJI TEČAJ BANKOVCEV
4. 7. 1980

Ameriški dolar	840.—
Funt šterling	1985.—
Irski funt šterling	1795.—
Švicarski frank	516.—
Francoski frank	204.—
Belgijski frank	29.—
Nemška marka	474.—
Avstrijski šiling	66,50
Kanadski dolar	728.—
Holandski florint	432.—
Danska krona	152.—
Švedska kron	201.—
Norveška krona	172.—
Drahma	20.—
Mali dinar	30.—
Veliki dinar	29,50

MENJALNICA
vseh tujih valut

Razna obvestila

Lloyd Triestino sporoča, da je v mesecih juliju in avgustu odhod Dionee ob nedeljah iz Trsta ob 8. uri in prihod v Rovinj ob 11.20. Odhod iz Rovinja ob 17.45 in prihod v Trst ob 21.05.

Uprava občine Dolina sporoča, da ob praznovanju sv. Urha, dolinskega patrona, ne bodo delovale občinske službe in uradi.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu sporoča, da bo prva seja upravnega odbora po 13. občnem zboru v torek, 8. julija 1980, v knjižnjični čitalnici.

Ravnateljstvo trgovskega tehničnega zavoda Ž. Zois sporoča, da je v teku poskusno vpisovanje za 1. razred oddelka za geometre, ki naj bi bil pridružen tehničnemu zavodu. Odprtje oddelka za geometre je odvisno od števila vpisanih in od prostorskih zmogljivosti.

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu obvešča starše, da bo odhod otrok (fantkov in deklic) v kolonijo v Šempolaj v ponedeljek, 7. julija. Otroci naj bodo na sedežu društva v Ul. Machiavelli 22, ob 16. uri, od koder bo po zdravniškem pregledu odhod. Iz okoliških vasi jih pripeljejo direktno v kolonijo od 18. ure dalje.

Sindikat slovenske šole - tajništvo Trst obvešča, da bo zaradi poletnih počitnic sedež v Ul. Filzi 8 zaprt od danes, 5. julija, do 31. avgusta.

Zveza slovenskih kulturnih društev Trst - Ul. sv. Frančiška 20/II obvešča, da bodo uradi odprti v mesecih juliju in avgustu vsak dan od 8. do 12.30, ob ponedeljkih in četrtkih pa tudi popoldne od 17. do 20. ure ter ob sobotah od 8. do 12. ure.

V ponedeljek, 7. t.m., ob 20. uri bosta na sedežu SSk v Ul. Machiavelli 22, občinski svetovalec Lokar in arhitekt Kokorovec razložila varianto 25 regulacijskega načrta tržaške občine.

Srečanje je namenjeno izvoljenim v krajevne konzulte, predstavnikom krajevnih sekcij in vsem rojakom, ki jih ta problem zanima.

Pokrajinski izvršni odbor SSk v Trstu.

● **Danes**, 5. julija, bo v Vidmu ob 21.30 koncert Edoarda Bennata. Vstopnice so na prodaj na sedežu ARCI, Ulica Toro 12.

Dr. CLAUDIO TENCE

veterinar

sporoča, da je njegova nova telefonska številka 574-673.

Devinsko-nabrežinska občina razpisuje natečaja za šolsko leto 1980-81

Občina Devin - Nabrežina obvešča vse tiste, ki bi se nameravali potegovati za začasna in nestalna mesta kuharice, otroške pomočnice, sluginje in čistilke v osnovnih šolah, vrtcih ali drugih občinskih ustanovah za šolsko leto 1980-81, da morajo predložiti prošnjo na ustreznih obrazcih do 15. julija letos. Obrazce, kot tudi vse ostale informacije, bodo interesentke dobile na županstvu, soba štev. 20. Občinski odbor bo nato izdelal prednostno lestvico na podlagi dostavljene dokumentacije in o izidu obvestil interesentke.

Devinsko - nabrežinska občina pa razpisuje natečaj za dodelitev poverjenih mest in suplenc v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1980-81. Interesentke morajo predložiti najkasneje do 28. t.m. prošnjo na kolkovanem papirju in morajo imeti diplomo, ki jo je izdala ustrezna šola. Vse informacije dobite na županstvu v Nabrežini.

Prispevki

V počastitev spomina pok. očeta Anice Malalan darujeta Robi in Drago 20.000 lir za ŠZ Jadran.

Namesto cvetja na grob Rudolfa Brceta darujeta Magdi in Neva 20 tisoč lir za ŠD Polet - Opčine.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM avtomobil alfa-sud letnik 1972 v dobrem stanju. Telefon št. 724-031.

PODJETJE import-export v Trstu sprejme v službo gospo/dično z znanjem italijanščine in srbohrvaščine. Telefonirati od 9. do 13. ure na tel. št. 62-704.

TRŽAŠKO industrijsko podjetje išče osebo za delovno mesto programerja-ke v svojem centru za obdelavo podatkov. Zahtevana je visokošolska izobrazba in nagnjenje do tega poklica. Pri izbiri kandidatov-k bo dana prednost tistim, ki lahko dokažejo tako strokovno poznavanje jezika RPG II kot tudi izkušnje na tem področju. Delovno mesto je na sedežu podjetja v Trstu. Ponudbe pošljite na upravo Primorskega dnevnika, Trst, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Programer».

LIGNANO Zaradi bolezni odstopam rezervacijo miniapartmaja za obdobje od 14. do 30. julija. Telefonirati danes in v torek na tel. št. 211-001 (urnik trgovine).

KUPIM pisalni stroj s slovenskimi črkami. Telefon: 748-611.

V REPNIČU štev. 2 je odprl osmico Vladimir Rebula. Toči belo in črno vino.

V PETEK je iz stanovanja hišnika v Kulturnem domu v Gorici izginil rdeči maček z dolgim košatim repom. Kdor je mačka našel, naj ga vrne ali telefonira na tel. 33288.

LJUBITELJE pristne domače kapljice vabimo k Čočevim v Doberdob, kjer so odprli osmico z belim in črnim vinom.

OSMICO je odprl Karlo Škabar v Repnu štev. 23. Toči teran.

ZARADI pomanjkanja skladiščnega prostora prodamo po izredno ugodni ceni nošene in vlečne traktorske atomizerje od 200, 300 in 600 litrov, freze 125 in 165 cm, rotacijsko kosilnico in hidravlične preše premera 55 centimetrov in več. Informacije Agromec Gorica, Carduccijeva ulica 33, tel 2758.

OSMICO je odprl Ivan Terčon - Mavhinje 42. Toči belo in črno domače vino.

KUPIM hišo ali stanovanje z vrtom in garažo, v okolici Ulice Rossetti ali na Skocklji. Telefonirati na številko 61-369, od 8.30 do 12.30 ali od 15.30 do 19.30.

OBVESTILO

Sporočamo, da se slovenski **poletni center v Dijaškem domu** prične v ponedeljek, 7. julija, ob 8.30. Sprejeti bodo samo tisti otroci, ki so bili obveščeni.

Vozil bo avtobus «SAP» z naslednjim urnikom:

Prihod		Odhod
7.45	Sodna palača	17.15
7.50	Rojan (Largo Petazzi)	17.05
8.00	Prosek (na Kržadi)	16 55
8.10	Opčine (pri banki)	16.45
8.15	Padriče	16.40
8.20	Bazovica	16.35
8.30	Katinara	16.25
8.35	Dijaški dom	16.15

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 5. julija
CIRIL IN METOD

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.57 — Dolžina dneva 15.35 — Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 13.23

Jutri, NEDELJA, 6. julija
DUŠICA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 24,3 stopinje, najnižja 16,4 stopinje, ob 18. uri 23,8 stopinje, zračni tlak 1012 mb ustaljen, veter 5 km na uro južnik, vlaga 55-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,8 stop.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jenni Schiavuzzi, Alen Glavina, Marco Esposito, Matteo Carrozza, Furio Fabris.

UMRLI SO: 79-letna Lidia Bulaich vd. Vouch, 49-letni Claudio Pregarz, 74-letna Maria Bertossi vd. Lorenzon, 87-letna Alba Morsam vd. Settimo, 73-letna Ester Pitacco por. Omega, 70-letni Gino Pol, 69-letna Filomena Pannullo vd. Izzo, 70-letni Egone Ceromet, 87-letni Giovanni Pettener, 62-letna Sofia Schiucca por. Damiani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21 do 8. ure tel. 732627; predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8 do 20. ure tel 68441

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel 228 124; Bazovica tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001. Prosek: tel. 225 141; Božje polje, Zgonik: tel. 225 596, Nabrežina: tel 200-121; Sesljan: tel 209 197, Žavlje tel. 213 137; Milje: tel. 271-124.

ZAPLETENO SESTAVLJANJE VEČINSKIH ODBOROV

Za sedaj nerešljivo vprašanje kako v Gorici pobotati PSI in PSDI

PSI zahteva delitev odborništva za javna dela v dva resorja
V Krminu je možna zunanja podpora PSI krščanski demokraciji

En mesec je minil, odkar smo imeli upravne volitve in se ni še razjasnil položaj v novoizvoljenih krajevnih upravah, predvsem ne v tistih treh, ki so na Goriškem najpomembnejše: v občini Gorica, na pokrajini ter v Krminu, se pravi v tistih oblastvenih telesih, kjer velja proporčni volilni sistem in kjer bo sestava večine najbolj težavna. Več jasnosti je v manjših občinah, kjer so volili po večinskem sistemu in kjer so povečini že izvolili župane in tudi odbornike ter bodo župani v kratkem začeli prisegati na prefekturi, da bi prevzeli svojo oblast.

Medtem so dosegli sporazum na občini v Gradišču. Večino so sestavile levičarske stranke KPI, PSI in PSDI. S sporazumom so obnovile zavezništvo, ki je vladalo v tej občini že v petletju 1975 - 1980.

Kar zadeva Gorico, so stvari še zelo nejasne in vse kaže, da gre reševanje v smeri tristranske ali celo petstranske rešitve, se pravi ponovitve formule v Rimu ali na deželi ali kvečjemu njeno razširitev na PSDI in SSk. Takšno izjemo, ki bi odražala lokalne razmere, iščejo demokrati zato, ker bi z igranjem socialdemokratske karte radi zmanjšali zahteve, ki jih za svoje sodelovanje postavljajo socialisti. Krščanski demokrati pravijo, da se v Gorici ne morejo odpovedati socialnim demokratom v občinskem odboru, ker so v prejšnji mandatni dobi uspešno vodili občino in ker naj bi PSDI bil za svojo politiko na volitvah nagrajen. Iz tega bi izhajalo, da KD nasprotuje socialističnemu podžupanskemu mestu (izvolitev Scarana — KD — na župansko mesto ni vprašljiva) ter se ogrevajo za socialdemokrata Zucallija. Podžupansko mesto bi KD prisodila PSDI tudi zato, ker je Zucalli umaknil svojo kandidaturo za župansko mesto. Ta kandidatura sicer ni bila nikoli na kdo ve kako trdnih nogah (KD ima od 40 kar 18 svetovalcev, PSDI pa 5), vendar je še vedno dovolj dober adut, da ga KD zaigra v sedanjem vse bolj odločilnem pogajalnem trenutku.

Poleg podžupanskega mesta v Gorici naj bi PSI zahteval tudi predsedniško mesto na pokrajini. V težavah pa je PSI v Krminu, kjer neki socialistični svetovalec ni pripravljen stopiti v odbor s KD in tako ustvariti trdno večino, kar bi bilo v skladu z uradno politiko stranke. Zato obstaja še vedno možnost, da bi notranje razdeljen PSI od zunaj podpiral odbor KD, vštevši predstavnika SSk, ki se tudi zaradi korektnosti do KD upravičeno smatra sestavni del sredinske večine.

Socialistična stranka zahteva za Gorico, poleg podžupanskega mesta, tudi eno odborništvo. Podžupan naj bi bil Mario Del Ben, odbornik pa eden izmed treh izvoljenih svetovalcev. Socialistična stranka hoče zmanjšati važnost sedanjega odborništva za javna dela, ki ga je vodil socialdemokrat Zucalli. To odborništvo naj bi razdelili v odborništvo za urbanizem in v odborništvo za javna dela. PSI predlaga ločitev zaradi tega, ker v našem mestu, obremenjenem s številnimi specifičnimi vprašanji, teh dveh sektorjev ni mogoče združiti pod enim vodstvom. Na takšen način bi se povečalo število odborništev, kar je še zlasti pomembno, če bo kar pet strank hotelo imeti svoja odborništva, pri tem pa KD ne bi želela izgubiti najpomembnejših in tudi ne izgubiti prevelikega števila odborniških mest. Sicer pa v primeru sporazuma odborniških mest ne bi razdelili samo v občini, ampak obstajajo možnosti vstopa strank še v druge ustanove in bančne zavode, kjer bi bila na voljo podpredsedniška mesta upravnih svetov.

Pokrajinsko vodstvo KD je uradno sporočilo svoj predlog, da se za Gorico doseže široka enotnost med petimi strankami (KD, PSI, PSDI, PRI in SSk), kar z drugimi besedami pomeni potiskanje KPI v opozicijo. V isti sapi ko stranka izpostavlja ta svoj predlog, pa zagotavlja, da bo gojila z ustavno opozicijo konstruktivno soočanje okoli vprašanj enotnosti pokrajine, gospodarskih odnosov z Jugoslavijo in vzhodnimi državami ter premagovanja gospodarske krize pri nas doma.

Dopolnilno izobraževanje za delavce (najbrž) tudi v slovenščini

Tudi letos bodo na Goriškem, tako kakor tudi v drugih pokrajinah, izpeljali dopolnilni tečaj za delavce, ki so opravili samo osnovno šolo, ali samo nekaj razredov te šole. Pouk, ki je lani potekal v štirih vzporednicah in sicer v Tržiču, Krminu, Ločniku in Gradišču, se bo pričel 20. septembra, zaključil pa ob koncu maja prihodnjega leta, ko bodo tečajniki opravili izpit.

V tečaje se lahko prijavijo kandidati starejši od 16 let, ki niso v celoti opravili obveznega šolanja. V ta namen morajo izpolniti poseben obrazec, ki je že na razpolago na sedežu sindikalnih organizacij, v prihodnjih dneh pa ga bodo razposlali tudi podjetjem. Rok za prijavo poteče 30. julija letos, vendar ga bodo po vsej verjetnosti podaljšali.

Letos bo glede prirejanja tečaja dopolnilnega izobraževanja po vsej verjetnosti nekaj novosti. Tako si sindikalna federacija prizadeva za organizacijo takega tečaja v slovenščini, za delavce slovenske narodnosti. Potekal naj bi na sedežu srednje šole Ivan Trinko v Gorici. Glede tega pa ima odločujočo besedo šolski skrbnik, ki še ni odgovoril na predlog, kakor ugotavlja pokrajinska sindikalna federacija.

V POČASTITEV DNEVA BORCA

V Brjah na Vipavskem srečanje pevskih zborov

Na prireditvi, ki se bo pričela v nedeljo ob 15. uri, bodo peli tudi zbori Vesna iz Križa, Tabor z Opčin in Štmaver pri Gorici

V Brjah na Vipavskem prirejajo v nedeljo, ob 15. uri po jugoslovanskem času, tradicionalno, tokrat že peto srečanje zamejskih in domačih pevskih zborov. Z jutrišnjim srečanjem, ki predstavlja prvi okrogli jubilej, bodo dosegli pomemben dosežek v udeležbi: kar sedem pevskih zborov se je prijavilo, sodelovala pa bo tudi godba na pihala. Ob sedanjem uspehu se prireditelji z zadovoljstvom ozirajo na začetek te zamisli, ko se je prijavilo malo zborov in ko so morali krajani in člani domačega prosvetnega društva «Anton Možina» pošteno zavihati rokave, da se je utrdila in se tako razvila, da sodi to srečanje med najuspešnejša tovrstna vokalna srečanja na Primorskem, zagotovo pa na Vipavskem, saj sodelujejo na njem zbori iz slovenskega zamejstva na Primorskem in na Koroškem ter zbori iz Slovenije. Njen pomen je tudi v tem, da se zbori srečujejo, da v medsebojni primerjavi spoznavajo svojo kakovost ter da najdejo v tem spodbudo za nove dosežke v svoji poustvarjalni dejavnosti.

S to prireditvijo bodo krajani Brja na dostojen način proslavili Dan borca. Na prireditvi, ki jo bo vodil in zbore na njej napovedoval Tomaž Pavšič, bo o pomenu praznika in tudi samega dogodka spregovoril Jože Humer, predsednik Zveze kulturnih organizacij Slovenije ter podpredsednik republiškega komiteja za kulturo. Nastopili pa bodo naslednji pevski zbori: mešani pevski zbor Brje pod vodstvom Stanka Benka, moški pevski zbor Štmaver pod vodstvom Gabrijela Devetaka, moški pevski zbor Vesna iz Križa pri Trstu pod vodstvom Frančka Žerjala, moški zbor Sveče na Koroškem pod vodstvom A. Fainiga, moški pevski zbor Kobarid pod vodstvom Vlada Volariča, mešani pevski zbor Franc Bevk iz Prvačine pod vodstvom Klavdija Koloinija, moški pevski zbor z Opčin pri Trstu pod vodstvom Sveta Grgrča ter pihalni orkester Vogrsko, ki ga vodi kapelnik Franc Žižmund

Zbori bodo nastopili posamično, na koncu pa bodo skupno in ob spremljavi pihalnega orkestra zapeli Pesem o Titu. Pred pričetkom prireditve bodo razvili prapor Zveze borcev Brje.

● **Drevi ob 18. uri** bo na sedežu v Drevoredu 24. maja 1, letna skupščina delegatov pokrajinskega združenja obrtnikov.

MLADINSKO OBMEJNO SODELOVANJE

Goriški mladinci obiskali MDA pri Kostanjevici

Pogovor o položaju slovenske narodnostne skupnosti ter športna srečanja

V četrtek popoldne je večja skupina mladincev z Goriškega obiskala mladinsko delovno akcijo Kras 80 pri Kostanjevici na Krasu. Obisk akcije Kras 80 sodi v okvir dnevov informiranja o MDA, saj so v prejšnjih dneh po raznih slovenskih vaseh bili brigadirski večeri, ki jih je organiziral mladinski odbor SK GZ. Zaključek teh večerov pa je bil ravno obisk akcije Kras 80. Tako so se mladi tudi neposredno soočali z življenjem brigadirjev.

Ob prihodu v naselje pri Kostanjevici je zamejsko mladino pozdravil komandant akcije Kras 80, Egon Peric. Takoj nato pa so se pričela športna srečanja v moški odbojki in namiznem tenisu. Pri odbojki so slavili zmago goriški mladinci z rezultatom 2:0; pri namiznem tenisu pa so zmagali brigadirji s 3:1. Več bomo o športnem srečanju objavili na športni strani našega dnevnika.

Po športnih tekmovanjih pa je bil na sporedu brigadirski večer, katerega so priredile vse tri brigade, ki so prisotne v tej izmeni akcije: MDB Janko Ribič iz Ljutomera, MDB Matija Gubec iz Krškega in pa MDA Rdečega križa Slovenije. Na brigadirskem kulturno-zabavnem večeru so podrobneje prikazali lepe in tudi težavne plati življenja v akciji, in to povezano s pesmijo in pa šaljivimi skeči. V zaključku pa je skupina zamejskih mladincev «bila prisiljena» nekaj prikazati. Tako so se naši fantje neposredno vključili v program z dvema skečema.

Po končanem brigadirskem večeru so se mogli naši fantje v neposrednem kontaktu z mladimi brigadirji podrobneje seznaniti z njihovim življenjem.

Naj omenimo, da so se pred samim obiskom v brigadirskih informativnih urah predstavniki MO SKGZ razgovorili z brigadirji o splošni problematiki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, s posebnim poudarkom na mladinska vprašanja.

Srečanja med brigadirji akcije Kras 80 in zamejske mladine se je udeležilo tudi predsedstvo OK ZS MS iz Nove Gorice.

Lovila sta postrvi z vilicami

Športni ribolov ima na Goriškem pa tudi drugod lepo število privržencev. Velika večina jih ima potrebno ribiško dovoljenje in se tudi sicer podreja pravilom glede časa lova in količine rib. So pa tudi izjemni primeri. Človek nima zmeraj na razpolago dovolj časa, da bi ure in ure namakal trnek v vodi, ob koncu pa odšel domov s prazno košaro.

Tako sta najbrž mislila tudi 26-letni Alceo Duri ter 24-letni Giovanni Duri iz Praprotnega v Beneški Sloveniji. Avgusta pred dvema letoma ju je v bližini Mernika zalotil ribiški čuvaj, ko sta lovila postrvi z vilicami. Ulovljene ribe je čuvaj zaplenil, s tem pa nista bila mladeniča preveč zadovoljna. Prišlo je do majhnega prepira, med katerim naj bi na račun Marcella Bernardisa — tako je ime ribiškemu čuvaju, bile izrečene celo grožnje. Po skoraj dveh letih sta se podjetna ribiča znašla pred sodiščem, pol obtožbo upiranja javnemu funkcionarju pri opravljanju službene dolžnosti. Sodišče ju je spoznalo za kriva ter obsodilo na 4 mesece zaporne kazni pogojno ter plačilo sodnih stroškov. Kazen se ne vpiše v kazenski list.

Najbrž bi bile postrvi cenejše, če bi jih kupila na tržnici . . .

IZ SOVODENJ

Ustanovili odbor za poimenovanje šole

V Sovodnjah so v sredo sestavili devetnajstčlanski pripravljalni odbor, ki bo vodil akcijo za poimenovanje sovodenjske osnovne šole po domačinu, duhovniku, vzgojitelju in publicistu Petru Butkoviču - Domnu. Odbor vodi Vilma Butkovičeva, tajniške posle pa bo opravljala Ana Pavletičeva. V odboru so predstavniki staršev, občinske uprave, prosvetnih društev «Sovodnje» in «Skala», predstavniki učiteljev, domače posojilnice, Butkovičev nečak dr. Dragotin, sovodenjski župnik Marjan Komjanc ter nekateri izobraženci, ki so izrazili pripravljenost sodelovati pri tej kulturni pobudi.

Na prvem sestanku so se tudi domenili o okvirnem nacrtu celotne akcije. Tako nameravajo v predverju osnovne šole postaviti Butkovičev doprsni kip ter izdati priložnostno brošuro.

Ob poimenovanje šole, kar naj bi bilo predvidoma ob koncu prihodnjega šolskega leta, bodo pripravili kulturni spored ter razstavo o Butkoviču.

Na ustanovnem sestanku so se domenili tudi o poteku celotne akcije, predvsem pa o zbiranju dokumentacijskega gradiva. Najprej želijo zbrati kar največ fotografskega gradiva o pokojnem domačinu, nato pa se bodo lotili sistematičnega zbiranja in katalogiranja Butkovičevih literarnih in drugih stvaritev. Fotografski material zbirajo Vilma Butkovičeva, Ana Pavletičeva in Marjan Komjanc.

Ker bo akcija poimenovanja šole združena s precejšnjimi izdatki, je odbor sklenil izvesti nabiralno akcijo med vaščani.

VČERAJ PRED GORIŠKIM SODIŠČEM

Pogojna kazen avtomobilistu ki je do smrti povozil žensko

Nesreča se je zgodila 7. maja pred dvema letoma v Redipulji

Pred goriškim kazenskim sodiščem je bila včeraj sodna obravnava proti 69-letnemu Ameliu Visintinu iz Foljana ter proti 29-letnemu Mauru Novelliju iz Ronk, zaradi hude prometne nesreče, v kateri je umrla takrat 58-letna Jole Bravin iz Polceniga. Nesreča se je zgodila 7. maja pred dvema letoma v bližini kostnice v Redipulji. Amelio Visintin je z avtom povozil Bravinovo, ki je nameravala prečkati cesto, skoraj istočasno pa je prišlo do naleta drugega avtomobila, v katerem sta bila Novelli in njegova žena. Glede dinamike nesreče, si preiskovalci sprva niso bili povsem na jasnem in so na podlagi nekaterih podatkov sklepali, da sta se oba dogodka pripetila istočasno. Odtod tudi obtožnica nenamernega umora (ženska je nam reč podlegla poškodbam), tako proti Visintinu, kakor proti Novelliju.

Na včerajšnji razpravi je sodišče na podlagi izjav obtožencev in po zaslišavanju prič ugotovilo, da so se dogodki dejansko odvijali nekoliko drugače. Visintin je z avtom res zbil Bravinovo, ki je menda ni opazil ker je takrat bilo že precej temno, do naleta pa je prišlo nekaj trenutkov zatem, ko je Visintin že ustavil svoje vozilo ter iz njega tudi izstopil ter skušal pomagati hudo ranjeni ženski, ki je obležala na asfaltu.

Sodišče je Novellija popolnoma oprostilo, ker ni zagrešil kaznivega dejanja. Visintina pa obsodilo, s priznanjem olajševalnih okoliščin, na šest mesecev zapora pogojno ter na plačilo denarne kazni.

SKPD «S. B. SEDEJ»
in ansambel LOJZE HLEDE
vabita na
10. festival domače glasbe
ŠTEVERJAN '80

ki bo v Števerjanu danes, 5. julija, ob 21. uri in jutri, 6. julija, ob 17. uri (finalni del). Nastopilo bo 23 ansamblov narodnozabavne glasbe iz Slovenije, Avstrije, Švedske, Italije.

Deloval bo tudi dobro založen bife s pristno briško kapljico.

Za maturante te dni zares vroče

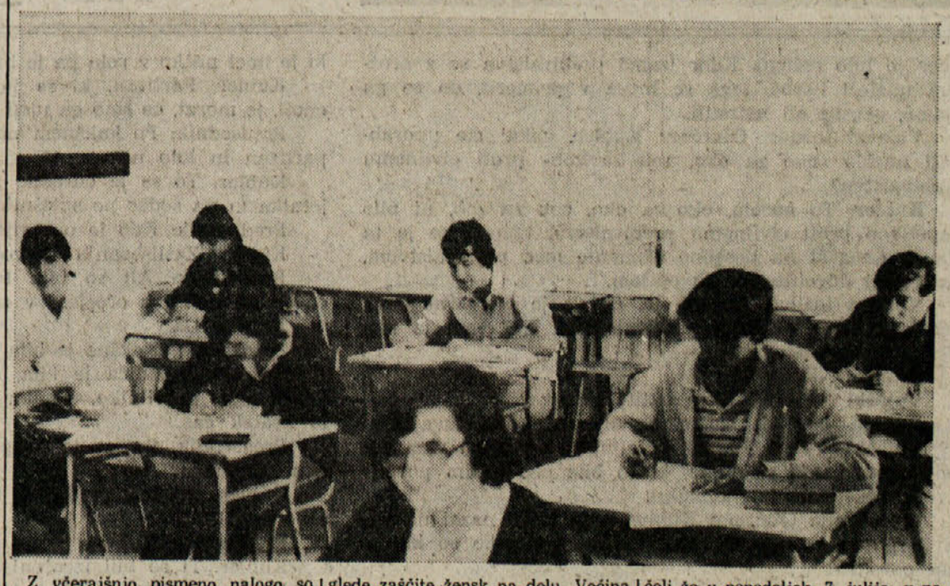

Z včerajšnjo pismeno nalogo so maturanti višjih srednjih šol opravili že dobršen del zrelostnega izpita. V prihodnjih dneh jih čaka zdaj še kolokvij s člani izpitne komisije. Na trgovskem zavodu, kjer smo napravili gornji posnetek, so se kandidati trudili (in potili, malo zaradi vročine, malo zaradi strahu) z nalogo iz prava. Na izbiro so imeli dva naslova in sicer o vrednostnih listinah ter o socialni zakonodaji glede zaščite žensk na delu. Večina je izbrala kar prvi naslov. Na liceju so si včeraj belili glavo s prevodom iz grščine, na učiteljišču pa z latinskim tekstom. Kandidatke na natečaju za vzgojiteljice v otroških vrtcih so pisale nalogo iz pedagogike, jutri pa jih čaka še zadnja pismena preizkušnja.

Zdaj so tudi že znani datumi ustnih izpitov na posameznih šolah. Na trgovskem zavodu se bodo pričeli že v ponedeljek, 7. julija, v petek in soboto prihodnjega tedna bodo na vrsti kandidati na liceju (za kandidate v Trstu bodo izpiti že v sredo in četrtek), na učiteljišču pa se bo ustni del izpita začel v torek, 15. julija. Bodoče vzgojiteljice v otroških vrtcih bodo ustni del izpita opravile 10. julija. Torej za kandidate, razen tistih na trgovskem zavodu, še nekaj dni časa na razpolago za utrditev in dopolnitev znanja.

Izleti

Prosvetno društvo Briški grič v Števerjanu bo ob koncu avgusta priredilo tridnevni avtobusni izlet v Beograd z obiskom grobnice predsednika Tita, ogledom hidroelektrarne Džerdap in drugih zanimivosti. Prijave sprejema do 20. julija Silvan Pittoli. Ob vpisu je treba vplačati 90 tisoč lir, kolikor znaša cena potovanja. Za prehod meje je potreben veljaven potni list, oziroma prepustnica z veljavno osebno izkaznico.

Slovensko planinsko društvo priredi danes in jutri, 5. in 6. julija, izlet v Savinjsko dolino z vzponom na Raduho (2062 metrov). Odhod ob 16.30 s Travnika z lastnimi prevoznimi sredstvi, prenočitev v Celju ali Velenju. V primeru slabega vremena izleta ne bo.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Frančiška, tel. 21-24.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72-340.

Razna obvestila

Kmečko društvo v Štandrežu obvešča člane, ki nameravajo sekati drva v Jugoslaviji, naj se danes od 19. do 20. ure zglasijo pri predsedniku društva, Viljemu Zavadlavu ter naj s seboj prinesejo posestno polo.

Slovensko planinsko društvo vabi člane, da se jutri udeležijo 3. netekmovalnega pohoda po Krasu, ki ga prirejata PD Danica in sekcija VZPI - ANPI na Vrhu, s pričetkom ob 9. uri.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Il lupo & l'agnello». M. Serault in T. Miliam. Barvni film.
CORSO Zaprto
VITTORIA 17.00—22.00 «Giochi erotici in Danimarca». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Gallassia-attaco dei Cylon».
PRINCIPE 18.00 — 22.00 «American graffitti».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—22.00 «Šampion». Ameriški film.
22.00 «Zapeljevanje». Italijanski film.
SVOBODA 17.00—22.00 «Fliper». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Zadnji valček». Ameriški film.

✝

Po mučni bolezni je preminila naša draga

ROZALIJA LIKAR por. VIDMAR

Pokopali jo bomo jutri, v nedeljo, 6. julija, ob 16. uri iz hiše žalosti v Skriljah pri Ajdovščini v cerkev in na domače pokopališče.

Z nami bo živela v trajnem spominu.

Mož, sin in hčerke z družinami

Skrilje pri Ajdovščini, 5. julija 1980

MLADI, PRIJAVITE SE NA MDA 80

Letos v Sloveniji in Jugoslaviji številne mladinske delovne akcije

Tudi letos poteka v Sloveniji vrsta mladinskih delovnih akcij (MDA), o katerih smo že govorili in v katerih lahko sodelujejo tudi mladi iz zamejstva. V današnjem našem rednem pregledu mladinskih delovnih akcij v Sloveniji so na vrsti tiste, ki se vršijo v obmejnem pasu in sicer v novogoriški občini (Kras 80), in v koprski občini (Brkini in Istra 80). Pri tem dodajamo le to, da se zainteresirani mladinci iz zamejstva brez večjih težav, tudi le za kratek čas, udeležijo teh akcij, ki so jim pravzaprav najbližje. Dovolj je, da se javijo pri članih MO SKGZ, ki bodo nato prišli neposredno v stik z obmejnimi OK ZSMS. Kot smo že večkrat zapisali, sprejemata prijave tudi MO SKGZ v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, telefon 744-249 in MO v Gorici, Ul. Malta 2, telefon 24-95.

Poglejmo sedaj malo pobliže te akcije, ki se vršijo na obmejnem pasu. Pri tem naj še dodamo, da se na Tolminskem vrši še akcija «Posočje 80».

MDA — «KRAS 80»

Mladinska delovna akcija KRAS 80 je nadaljevanje mladinske delovne akcije Kožbana, ki je potekala od 1975 do 1979 leta. Naselje delovne akcije bo v Kostanjevici na Krasu v prostorih Pokrajinskega štaba TO Primorske. Zagotovljeni so vsi objekti (razen prostorov za spanje) ter oskrba z vodo.

Program del na akciji obsega izgradnjo vodovoda od Kostanjevice do Opatjega sela v dolžini 5 km. Planirano je, da bodo brigadirji na akciji opravili 23.040 efektivnih delovnih ur.

Akcija bo potekala v štirih izmenah po 21 dni. V vsaki izmeni bosta sodelovali po dve MDB. Skupaj bo na akciji sodelovalo 8 MDB s skupaj 320 brigadirji.

* * *

MDA — «BRKINI 80»

Akcija bo potekala v štirih izmenah po 21 dni. V prvi izmeni bosta sodelovali dve MDB, v ostalih treh pa po tri MDB, s po 40 udeleženci. Skupaj bo na akciji sodelovalo 11 mladinskih delovnih brigad s skupaj 440 udeleženci.

Naselje akcije bo tako kot pretekla leta v Tatrah, kjer bodo brigadirji nastanjeni delno v objektu stare šole, delno pa v počitniških prikolicah. Treba je dopolniti sanitarni del naselja: predvsem povečati kapacitete tušev s toplo vodo.

Program del obsega predvsem dela na izgradnji in rekonstrukciji cest, vodovodov in PTT omrežja. Planirano je, da bodo brigadirji opravili skupaj 31.680 efektivnih delovnih ur.

Naj pri tej akciji pripomnimo le, da so se te akcije udeležili v preteklosti že mladi s Tržaškega in Goriškega.

* * *

MDA — «ISTRA 80»

Akcija bo potekala v treh izmenah po 21 dni. V vsaki izmeni bodo sodelovale po štiri mladinske delovne brigade s po 40 brigadirji. Skupaj bo na akciji sodelovalo 12 mladinskih delovnih brigad s skupaj 480 brigadirji. Naselje MDA je v objektu osnovne šole Šmarje pri Kopru, kjer je v lanskem letu prvič potekala MDA Istra 79.

Program del na MDA Istra vsebuje dela na izgradnji višinskega vodovoda za območje, na katerem je še vedno približno 10.000 prebivalcev brez tekoče pitne vode. Planirano je, da bodo brigadirji opravili na akciji 34.560 efektivnih delovnih ur.

Janko Tušar je slavil svoj 80. rojstni dan

Upokojeni učitelj Janko Tušar je pred dnevi slavil v Slavinji pri Postojni svoj osemdeseti rojstni dan. Ob tej priložnosti se ga je spomnil učiteljski kolektiv osemletke v Prestranku, ker je Tušar tudi najstarejši upokojeni učitelj postojnske občine. Jubilant se je rodil leta 1900 v Straži nad Želinom na Cerkljanskem. Leta 1918 je moral v vojsko. Poslali so ga v Budimpešto prav v času, ko se je avstro-ogrska monarhija bližala svojemu koncu.

Bil je 19 let star, ko je šel v Tolmin, v pripravnico učiteljišča, kjer je po štirih letih maturiral na tedanjem slovenskem učiteljišču. Njegovo prvo učiteljsko mesto je bilo prav tako na Cerkljanskem in sicer na potovalni šoli Jagršče - Krnice pri Želinu, to se pravi v hribovskem predelu. Potovalna šola je bila namreč takšna: tri dni je bil pouk v Jagrščah, tri dni v Krnicah.

Naslednje leto so ga namestili v Ložah na Vipavskem, vendar je tu ostal le malo časa, kajti obtožili so ga žalitve italijanske zastave in zato je kar čez noč pobegnil v Jugoslavijo. In tu je naneslo, da so ga namestili v kraju Sovodenj nad Gorenjo vasjo, torej kar na drugi strani Cerknega ali Želina na bivši jugoslovansko - italijanski meji. To dejstvo mu je omogočalo, da je marsikomu pomagal pri ilegalnem begu iz Italije v Jugoslavijo. In teh begov je bilo tedaj veliko, zelo veliko.

Nato je nad deset let služboval na višje organizirani šoli v Dobrepolju pri Velikih Laščah, kjer ga je tudi zalotila italijanska okupacija. In v tem času je imel Tušar nic kaj lahko nalogo vzgajati otroke v ljubezni do svojega rodu, posebno ko so bili pozorni nanj ne le fašistični okupatorji, pač pa tudi njihovi hlapci — belogardisti. Kot napreden učitelj in pedagog in kot primorski rojak je znal prenašati vse te težave in jih tudi premagati. In tako je dočakal svobodo ne le stare Slovenije, pač pa tudi njegove Primorske. In zato se je kmalu vrnil v svojo Primorsko, ker je čutil dolžnost, da ji pomaga po obilnih dveh desetletjih mraka.

Dobil je mesto učitelja v Slavinji pri Postojni, kjer je vneto in zagnano vzgajal otroke vse do upokojitve. In tudi po upokojitvi ni zapustil Slavinije, kjer je ostal do danes priljubljen med ljudmi.

Kot dobrega pedagoga in učitelja - seniorja ga je učiteljski kolektiv pooblastil, da je prerezal trak ob odprtju nove osnovne šole v Prestranku, kar je bilo dokaz velike pozornosti, ki mu jo posveča učiteljski kolektiv. Hkrati je bil to znak spoštovanja, ki ga Janko Tušar uživa in ki ga tudi zasluži.

STANKO SKOČIR

Iz umetnostnih galerij

Doljakova v Sesljanu

Na kamenitem Krasu nam je zrasla in umetniško dozorela kiparka, ki pa se ne preizkusa v kamnu. Težko kladivo in dleto nista orodji za ženske roke. V mislih imamo B. Doljakovo, ki živi in ustvarja v starodavnem središču kamnarstva, Nabrežini. Tu námreč ustvarja posebne vrste lepoto z okrogljinskimi razmerji plastičnih stvaritev, pri katerih upošteva tudi površinsko poteka-nje ožilja v trdem tesu dreves, ki so zrasla na skopi kraški zemlji. Trdota lesa in risba ožilja sta v bistvu tisto, kar omogoča prvinsko lepoto oblikovanja z igro nasprotstev v izrezljavanju izrazite vitkosti in odebelin lesa.

Po lanskoletni razstavi v galeriji «Teatro Romano» in po letošnji v galeriji v Kanalu, je sedanja razstava v Sesljanu tretja osebna razstava v letu dni. Hkrati je to dokaz, da si Doljakova uspešno utira pot s svojo umetniško bolj razgledanemu občinstvu ustrezajočo ustvarjalnostjo.

Sedaj je na ogled v dvorani turistične ustanove v Sesljanu kakih 50 njenih plastik. Nekatere so nam sicer že znane. Nekatera, zlasti starejša dela pa so tu prvič na ogled. Med najnovejšimi deli je očitna znatna poglobljenost kiparskega dojemanja, ki doseže svoj vrhunec v kipih «Bazoviške matere», «Lepa Vida» ter v bolj razgibanem delu «Urška in povodni mož». Iz skupine mater iz črnega lesa nemo drhti pretresljivo žalovanje za ustreljenimi sinovi, ki je poudarjeno z izvotljenostjo obrazov. Tiho hrepenenje za še živimi svojci pa opažamo v kipcu «Lepa Vida», ki je ponazorjeno s tem, da je, razen sklju-čene oblike, les prosojno obeljen v vidu prekrivajoče tenčice.

Doživljajsko dno, iz katerega Doljakova črpa svoje navdihe, je pač osnova njenega kulturnega in ozemeljskega okolja, preko katerih meja se ne spogleduje z naprednim kiparstvom sveta, pa čeprav se dozdeva, da je v njenih sohah tudi kak tuj vpliv. Doljakova ostaja trdna na domačih tleh, ker je njeno oblikovanje zraslo kot protiutež ornamentike kraških skrinj, ki jih njen mož dela v svoji mizarski delavnici.

Z veliko ljubeznijo se Doljakova tako rekoč nagonsko predaja dolgotrajnemu delu, da iz trdega lesa izlušči te motno zglajene antropomorfne postave v prijetnih razmerjih po navadi navpične vitkosti in debelejših okroglin, sledeč slikovitosti ožilja in barvi lesa, da z združitvijo teh elementov vzbudi v naši intimnosti občutja, kakršna so jo navdajala ob ustvarjanju tudi najbolj preprosto zasnovanih stvari.

M. B.

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Zlato po 670 dolarjev, lira pada

Na valutnih tržiščih se je ta teden še bolj pokazala težnja zlata, da se postopoma podraži, šibka pa sta bila predvsem dolar in italijanska lira. Okrepile so se že tradicionalno trdne valute kot marka, šv. frank in japonski jen. Dobro sta se obdržala tudi francoski frank in britanski funt.

Zlato je postalo spet poglavitni predmet zanimanja pri poslovnih ljudeh po vsem svetu. Ker je povpraševanje po tej kovini skoraj vsak dan večje od ponudbe, njena cena nezadržno raste in se je v enem samem tednu dvignila za kakih 70 dolarjev, kar predstavlja več kot 10 odstotkov. Rumene kovine je na tržiščih dejansko vedno manj, ker je v Južni Afriki proizvajajo čedalje manj. Sovjetska zveza prodaja le malo zlata na zapadnih tržiščih, mednarodni denarni sklad pa je sploh prekinil dražbe, na katerih so vsak mesec prodajali zlato. Te dni kupujejo zlato predvsem operaterji s Srednjega vzhoda in sicer v glavnem na evropskih borzah, kjer se kupčuje s «fizičnim» zlatom. Poploh ameriške borze le potrdijo evropske cene ali jih le malenkostno spremenijo. Na borzah v New Yorku ter v Chicagu poslujejo v glavnem z zlatom na poznejši dobavni rok, tako da je te dni aktualno «avgustovsko», «oktobrsko» in «decembrsko» zlato.

V ponedeljek je cena zlata poskočila na 650 dolarjev, v torek na 660 dolarjev, v sredo se je sukala med 660 in 670 dolarji, v četrtek pa se je dvignila nad 670 dolarjev.

Tokrat srebro ni sledilo podražitvi zlata, kot je bilo sicer običajno. Tako velja unča srebra še vedno 17 dolarjev, gram pa 457 lir. Platina je ta teden poskočila od 18 na 19.500 lir pri gramu, vendar je poslovanje s to kovino daleč manjše kot z ostalima plemenitima kovinama.

Za bližnjo in srednjo bodočnost so predvidevanja za zlato in platino zelo ugodna, manj pa se bo verjetno podražilo srebro in sicer zaradi že znanega škandala okrog bratov Hunt, ki morajo prihodnja tri leta prodati vse svoje srebrne zaloge, da se rešijo popolnega poloma. Tako so namreč zahtevale ameriške banke, ki so jim prišle na pomoč ter jih rešile pred popolnim gospodarskim polomom.

Dolar je ostal na razmeroma nizki ravni in se je deloma okrepil le nasproti italijanski liri. Proti koncu tedna je en dolar veljal na tržiščih 842 lir, 1,75 nemške marke, 1,619 švicarskega franka in 218 japonskih jenov. Zmerni ošibitvi dolarja sta v glavnem botrovala dva dejavnika in sicer podražitev zlata ter znižanje obrestne mere (prime rate) v ZDA na 11 odstotkov.

Britanski funt je med tednom zlezel skoraj na 2.000 lir ali na 2,4 dolarja in sicer zaradi razmeroma visokih obresti ter zaradi relativne energetske neodvisnosti te države.

Med tednom so se zelo obnesle valute kot marka (478 lir), švicarski frank (520 lir), avstrijski šiling (67,4 lire) ter japonski jen (3,85 lire). Za vse te valute je sicer običajno, da se ovrednotijo med ošibitvijo dolarja, tokrat pa se je najbolje obnešel švicarski frank, ki je poskočil za dober odstotek. V evropskem denarnem sistemu se je dobro obdržal francoski frank (206 lir), najslabše pa italijanska lira, ki je padla za dober odstotek nasproti vsem trdnim valutam. V četrtek se je sicer padanje lire nekoliko zaustavilo in sicer zaradi novih vladnih odlokov za rešitev italijanskega gospodarstva. Transakcije z liro dnevno nadzoruje Banca d'Italia, ki večkrat posega na tržiščih. Menjava lire na daljši dobavni rok pa se je znatno poslabšala ter dosega pri teh transakcijah razvrednotenje italijanske lire že 50-60 odstotkov.

srs

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT

	Trst 4. 7.	Celovec 3. 7.	Zürich 3. 7.	Beograd 4. 7.
Ameriški dolar	832.—	12,30	1,61	26,61
Kanadski dolar	720.—	10,70	1,43	22,70
Nemška marka	472.—	701.—	92,45	1509,62
Holandski florint	430.—	6[illegible]0.—	84,40	1373,59
Belgijski frank	29.—	43,40	5,78	92,36
Danska krona	150.—	226,50	30,05	486,10
Švedska krona	199.—	295,50	39,40	638,24
Norveška krona	170.—	257.—	33,85	547,51
Francoski frank	203.—	301,40	40,10	647,70
Italijanska lira	—	1,46	2,025	3,20
Angleški funt	1960.—	29,06	3,83	62,13
Irski funt	1780.—	—	—	—
Švicarski frank	513.—	763,50	—	1629.—
Avstrijski šiling	66,20	—	13,01	212,02
Japonski jen	3,20	5,50	—	—
Avstralski dolar	930.—	—	2.—	30,22
Španska peseta	11,80	17,50	2,50	—
Portugalski eskudo	17,25	23.—	3,70	—
Jug. dinar mali	30.—	42.—	6,50	—
veliki	29,50	42.—	6,50	—
Grška drahma	19,20	28.—	—	58,98

VZHODNOEVROPSKE VALUTE V TRSTU 4. 7. 80

Sovjetski rubelj	215.—
Poljski zlot	6,50
Češka krona	31,80
Madžarski forint	27.—
Romunski lej	25,50
Bolgarski lev	340.—
Turška lira	9.—

DRAGOCENE KOVINE

3. 7. 80	Nakup	Prodaja
ZLATO Milan (g)	17.900	18.100
ZLATO London (unča)	662	dol. 664
SREBRO Milan (kg)	450.000	470.000
PLATINA Milan (g)	18.850	19.150

ZANIMIVI NAČRTI REŠKEGA TISKARJA IN PISATELJA

Pisatelj Mario Schiavato se odpravlja na Pic Lenin

Petdesetletni Vodnjančan, ki je napisal več romanov, se s skupino italijanskih alpinistov odpravlja na visoko goro v Sovjetski zvezi - Trenutno je na Monte Rosa

Mario Schiavato je zelo znana osebnost med italijansko etnično skupnostjo v Jugoslaviji. Rodil se je v Vodnjanu v Istri in že kakih trideset let dela kot stavec v tiskarni založništva «EDIT» na Reki. Mario Schiavato je eden najstarejših in najbolj veljavnih stavcev italijanskega dnevnika «La Voce del popolo», glasila italijanske etnične skupnosti v Jugoslaviji.

Mario Schiavato pa je znan tudi in predvsem kot pisatelj, še posebej kot odličen mladinski pisec. Doslej je objavil več romanov, med katerimi sta tudi romana «I ragazzi del porto» in «Quelli della piazzetta», torej tisti dve deli, ki sta bili prevedeni v srbohrvaščino in makedonščino. Poleg tega je Mario Schiavato napisal tudi celo vrsto zgodb in pripovedi, za katere je dobil več nagrad na literarnih natečajih, ki jih organizirata Unija Italijanov Istre in Reke ter ustanova «Istria nobilissima». Prav pri zadnji manifestaciji natečaja «Istria nobilissima» si je Schiavato, ki se že bliža petdesetemu letu, zagotovil drugo nagrado za pripovedništvo in sicer z zgodbo, ki govori o ljudeh in dogajanjih današnje Istre.

Toda Mario Schiavato se ne ukvarja le s svojim poklicnim delom in s slovstvom, pač pa vneto goji tudi alpinizem. Doslej se je uspešno uveljavljal v raznih odpravah v Italiji, Švici in Franciji, sedaj pa je znani stavec, pisatelj in alpinist na Monte Rosa, kjer se pripravlja na veliki podvig, ko se bo s skupino italijanskih alpinistov povzpel na Pic Lenin na Pamirju. Gre za velik alpinistični podvig, saj se bodo morali povzpeti na vrh 7134 metrov visoko goro.

Kot je povedal Mario Schiavato bo vsa odprava odpotovala v Moskvo v prihodnjih dneh. Odpotovala bo iz Milana. Iz sovjetskega glavnega mesta pa bodo italijanski alpinisti prispeli najprej v oporišče, ki ga je pripravila sovjetska alpinistična zveza, katerega gostje bodo italijanski alpinisti in tudi alpinisti drugih alpinističnih federacij.

Vzpon na Pic Lenin terja veliko težav. Skoraj vsa gora je poledenela. Vrhu tega divjajo huda neurja. Kot bi tega ne bilo dovolj, «nagajajo» tudi pogostni plazovi, ki se še najpogosteje rušijo vzdolž severne stene, torej stene, ki so jo Schiavato in njegovi tovariši izbrali za vzpon.

Seveda bodo italijanski alpinisti morali na tej poti od osnovnega oporišča dalje postaviti več svojih baz, pri čemer jim bo težavno tudi zaradi dejstva, ker v Sovjetski zvezi ne poznajo poklicnih alpinističnih nosačev, kot jih imajo ponekod po svetu pri takšnih vzponih. Mario Schiavato in njegovi italijanski alpinistični tovariši so izdelali podroben načrt. Potem ko bodo napravili več vzponov na bližnje vrhove, da bi se prilagodili klimatskim razmeram, se bodo odpravili na glavni vzpon, in sicer v tako imenovanem alpinističnem stilu, to se pravi, da bodo vse, kar potrebujejo nosili sami. Na tem vzponu bodo postavili tri baze in s tretje se odpravili na sam vrh gore, na 713 metrov visoki Pic Lenin.

E. OPASSI

Zaključne šolske razstave

Še zadnja dogajanja na naših šolah v letošnjem šolskem letu. Na gornji sliki vidimo otroke lonjerskega otroškega vrtca, ki so pripravili lep program pa tudi razstavo ročnih del. Na spodnji sliki pa vidimo razstavo ročnih del na ljudski šoli «Kajuh» v Gropadi

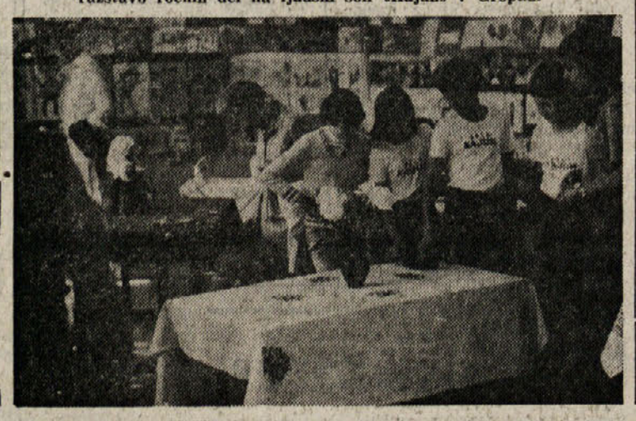

DUŠAN ŽELJEZNOV

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

16.

Nemški general Ludwig Kübler

Kübler: Nemške čete naj bi se ne bale boriti se ponoči. Nadalje sem navajal, da naj se v primeru, če se lahko partizane zasleduje, opravi to zasledovanje do skrajnih možnosti.

Predsednik: Kaj razumete pod skrajnimi možnostmi?

Kübler: Zasledovati tako dolgo, dokler partizani niso izčrpani in razpršeni.

Predsednik: Kakšne predpise je vsebovalo to vaše korpusno povelje za primer, da zajamejo vaše čete partizanske enote ali partizane sploh?

Kübler: O tem vprašanju ni bilo v tem povelju ničesar.

Predsednik: Ali je bil v tem korpusnem povelju govor o odnosu vaše vojske do civilnega prebivalstva?

Kübler: Da, prihodnja točka bi lahko imela ta naslov: Zadržanje nemških čet do prebivalstva, ki je pokazalo sovražno razpoloženje napram nemški vojski in sicer je bilo rečeno: Kdor izmed prebivalstva se z orožjem udeleži borbe, tega se mora v primeru, da se ga ujame, obesiti ali ustreliti.

Vojaški tožilec: Obtoženi Kübler, zakaj ste uporabljali načelo «oko za oko, zob za zob» proti civilnemu prebivalstvu?

Kübler: To načelo, oko za oko, zob za zob, ni bilo naperjeno proti civilnemu prebivalstvu, temveč se je ta stavek nanašal na posebne elemente med prebivalstvom, katere mi dovolite, da jih opišem.

Vojaški tožilec: Dejstvo je, da se je izvrševal teror nad nedolžnim civilnim prebivalstvom. Kaj vam je storilo to prebivalstvo?

Kübler: Ničˇ.

Vojaški tožilec: Ali se čutite krivega?

Kübler: Ne, ali smem nadaljevati svoja izvajanja.

Vojaški tožilec: V teku nadaljnjega postopka vam bomo dokazali, kaj so enote, ki so bile pod vašim poveljstvom, počele na tem ozemlju.

Predsednik: Obtoženi Kübler, vrnimo se nazaj na vaše korpusno povelje. Povejte, kakšne postavke so bile v tem povelju?

Kübler: Bilo je navedeno: kdor se izmed prebivalcev z orožjem v rokah udeleži boja, tu niso bili mišljeni partizani, temveč druge osebe, ki so se udeležile boja.

Predsednik: Ali ste smatrali partizane za redno vojsko?

Kübler: Partizani nam niso bili predpisani kot redna vojska.

Predsednik. Kakšna razlika je potem, če niste smatrali partizanov za redno vojsko, med civilistom s klobukom na glavi in puško v roki, ali pa s partizanom, ki je imel puško v roki pa je bil brez klobuka?

Kübler: Partizan, ki se je boril proti nam v svoji enoti, je moral, če smo ga ujeli mi, biti izročen SD.

Predsednik: Po kakšnem načelu ste opredelili, kdo je partizan in kdo ni?

Kübler: To se je odredilo na podlagi zaslišev-anja ujetnika in pa sodeč po splošnih okoliščinah.

Predsednik: Kdo je opravljal ta zaslišev-anja?

Kübler: Zaslišev-anja so vodili pristojni voditelji čet.

Predsednik: Ali so bila tudi zaslišev-anja civilistov, če so jih dobili z orožjem v rokah?

Kübler: Da.

Predsednik: Kakšna je bila posledica?

Kübler: Posledica je bila, da se lahko upošteva določila tega pravilnika, vendar pa je to pravilo veljalo le kratek čas.

Predsednik: Kaj se je na podlagi teh navodil zgodilo tem civilistom?

Kübler: Po teh predpisih bi jih bilo treba pobesiti ali ustreliti.

Predsednik: Kaj se je pa zgodilo s partizani?

Kübler: Ti so bili izročeni SD.

Predsednik: Kaj je SD s temi partizani naredila?

Kübler: Na to ne bi mogel jaz vplivati.

Predsednik: Jaz vas vprašam, ali vam je znano, kaj se je s temi ljudmi zgodilo?

Kübler: Kakor je meni znano, je bilo več možnosti.

Predsednik: In katera je bila najbolj običajna možnost?

Kübler: Domnevam, da je bila najnavadnejša odpošiljatev v Nemčijo.

Predsednik: Dovolj o tem korpusnem povelju. Pod točko a) specialnega dela obtožbe vam obtožnica očita, da so v Tolminu oficirji, podrejeni vam, ustrelili pet nedolžnih civilnih oseb.

Kübler: Prosim, da smem predhodno h korpusnemu povelju še nekaj povedati.

Predsednik: O korpusnem povelju boste lahko odgovorili v zaključni besedi. Odgovorite sedaj na vprašanje.

Kübler: Znano mi je, da je podpolkovnik Schultze dal ustreliti nekaj civilnih oseb.

Predsednik: Ali je bil podpolkovnik Schultze podrejen vašemu štabu?

Kübler: Ni mi bil neposredno podrejen. Bil je komandant 139. planinskega rezervnega polka in kot tak v sklopu 188. divizije.

Predsednik: Ali je bila 188. divizija v sklopu vaših enot?

Kübler: 188. divizija mi je bila podrejena.

Predsednik: Kaj vam je znano o tem slučaju? Kdo vam je poročal in zakaj so bili ti ljudje ustreljeni.

Kübler: Ta slučaj mi je sporočil komandant 188. rezervne planinske divizije general von Hösslin. Sporočil je, da so se na večer prej nekateri vojaki, kot navadno, peljali iz Tolmina v sosedno vas po mleko. Štiri ali pet jih je bilo. Ti vojaki so bili iz vasi, v katero so hoteli iti po mleko, iz zasede ustreljeni. Vsled razburjenja radi tega je podpolkovnik Schulze naslednje jutro odredil ustrelitev teh petih oseb.

Predsednik: Kdo je ugotovil, da je prav teh pet oseb ustrelilo tista dva nemška vojaka?

Kübler: Mislim, da to ni bilo ugotovljeno.

Predsednik: Kakšno zvezo ima teh pet žrtev s tema dvema nemškima vojakoma?

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Benetke: Koncert za jutri
13.30 DNEVNIK
17.00 «Papà Goriot», 2. in zadnje nadaljevanje
17.55 Živali. . .simpatija
18.25 Velika parada
18.35 Izžrebanje loterije
18.40 Nabožna oddaja
18.50 Posebna oddaja iz parlamenta
19.20 HEIDI
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 V Evroviziji: festival narodne glasbe Saint — Vincent poletje 80
22.45 Velike razstave Ob koncu DNEVNIK in Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.15 Risanka
13.35 Povratek štorkelj
15.00 Evrovizija: TENIS Mladinska oddaja
18.00 Dogodivščine Black Beautya TV film
18.25 Dnevnik 2 — Športne vesti
18.45 Izžrebanje loterije
18.50 Dober večer z. . . Renatom Rasclom vmes TV film, Človek v hiši Vremenske razmere
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 «Ricatto internazionale», 3. in zadnje nadaljevanje
21.55 Velik hotel Des Palmes Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 Gianni in Pinotto
19.20 Pregled programov, ki smo jih videli in ki jih bomo videli na tretji mreži
19.50 Glas praznika
20.05 Vsi na oder
20.40 «Don Giovanni in Sicilia», 3. in zadnje nadaljevanje
21.50 Melodrama in režija
22.10 «La nuova triennale»
22.40 DNEVNIK 3
22.55 Gianni in Pinotto (ponovitev)

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

14.55 Poročila
15.00 Wimbledon: TENIS
18.20 Aladin in čarobna svetilka, film
19.30 Naš kraj
19.45 Ponarejeni bankovec, zgodba iz humoristične serije Robinovo gnezdo
20.10 Zlata ptica
20.15 Risanka
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV DNEVNIK
20.55 Propagandna oddaja
21.00 S. Aleramo: ZGODBA O LINI, TV nadaljevanka
22.05 Muppet Show: Helen Reddy
22.30 Temna zvezda, film
23.50 TV kažipot
24.10 Poročila

Koper

20.00 Otroški kotiček
20.15 Stičišče
20.30 Risanka
20.45 TV DNEVNIK
21.00 ČUDOVITI PUSTOLOVEC film
22.30 TV film iz serije Hondo

Zagreb

19.30 Narodna glasba
20.30 TV DNEVNIK
21.00 Večer ob filmski glasbi
22.00 Včeraj, danes, jutri
22.10 Feljton
22.40 Športna sobota
23.00 Dokumentarni film

ŠVICA

15.00 TENIS
19.10 TV film iz serije: DOBRO POT OČKA
20.00 TV DNEVNIK
20.30 Risanke
21.10 TV DNEVNIK deželne vesti
21.30 DNEVNIK
21.45 JAPONSKA ŽENSKA — film
23.35 TV DNEVNIK
23.45 Športna sobota

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 8.10 Jutranji almanah: Potovanje v Ameriko; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz operet in glasbene skice; 10.10 Radijski koncert: iz pretekle sezone Glasbene matice v Trstu; 11.05 Jugoslovanska lahka glasba; 11.40 Folklorni odmevi; 12.00 «Näs anu zuträ — danes in jutri», oddaja o Reziji; 12.30 Melodije od vsepovsod; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Glasbeni popoldan za mladino; 16.00 Iz filmskega sveta; 16.30 Poslušali boste; 16.50 Deset minut z orkestrom Aspalathos Brass; 17.10 Klasični album: Johann Sebastian Bach; 18.00 «Vohunka 907», kriminalka; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.45 Věra in naš čas;

KOPER

(Italijanski program)

8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasbeno prebujanje; 10.15 Poje Steve Forbert; 10.40 Mozaik; 11.00 Horoskop; 11.03 Hi-fi magazine; 11.32 Kim; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Srečanje s slovenskimi pevci; 15.00 LP plošče tedna;

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov

UKW — Beli križ	97,7 MHz
UKW — Koper	89,3 MHz
UKW — Nanos	101,0 MHz

15.33 Prijetno z glasbo, 16.00 Poslušam, poslušaš; 17.00 Ansambel Nils Tibor; 17.32 Crash; 17.55 Pismo iz. . .; 17.00 Polvere di stelle; 17.32 Weekend musicale.

KOPER

(Slovenski program)

7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Koledar; 7.30 Poročila; 7.37 Objave - kinosporedi; 8.25 Poročila;

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov

UKW — Beli križ	102,0 MHz
UKW — Koper	98,1 MHz
UKW — Nanos	88,6 MHz

14.00 Pregled dogodkov; 14.05 Med rojaki v zamejstvu; 14,30 Poročila; 14.40 Zapojmo in zaigrajmo; 15.00 Moja generacija; 15.30 Poročila; 15.40 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Glasbena oddaja; 17.15 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Objave in zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 6.30 Glasbeno-govorni program; 7.15 Rdeča plošča; 8.40 Brasiliana; 9.00 Week-end; 10.00 Glasbeni program z Mino; 11.30 Ceck-up, per un VIP; 12.30 Irving Berlin: radijski oder; 13.20 Šport; 13.30 Iz rocka v rock; 14.03 Mali oglasi: iščem. . .; 14.30 Smo tudi mi; 15.30 Od obale do obale; 16.00 Aplavz; 16.20 Il dispetto; 17.00 Radio 1 - jazz; 17.25 Obiettivo Europa; 18.15 Na vašo razpolago; 18.30 Globetrotter; 20.00 Dober večer zdravnik. . .; 20.30 Sobota; 21.30 Štirikrat dvajset; 22.15 Radio 1 - jazz; 23.00 Telefonski klic.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Glasbeno govorni program; 9.05 Radijski oder; 9.32 Radijska komedija; 11.00 LP plošče; 12.50 Alto gradimento; 13.35 Sound - Track; 15.00 - 19.00 Poletni čas; 19.50 D. J. Special; 21.00 Poletni večeri; 22.50 D. J. Special.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Pionirski tednik; 10.05 Z radiom na poti; 11.05 Sobotna matineja; 11.05 Zapojmo pesem; 12.20 Svetovna reportaža; 12.40 Zapojte z nami; 13.10 Godala v ritmu; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Veseli domači napevi; 14.00 Iz naših krajev; 14.20 Obvestila in zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam. . .; 15.05 Kulturna panorama; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 «Vrtiljak»; 18.00 Studio ob 18. uri; 19.00 Škatlica z godbo; 19.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 «Mladi mostovi»; 21.00 Sobotni zabavni večer; 22.00 Za prijetno razvedrilo; 22.30 Oddaja za naše izseljence; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Z lahkimi notami po naši domovini; 1.05 - 5.30 Nočni program glasba.

KOLESARSTVO

TOUR DE FRANCE

SKUPNA LESTVICA BREZ SPREMEMB

Včerajšnjo etapo je osvojil Oosterbosch - Hinaultovo zdravje se izboljšuje

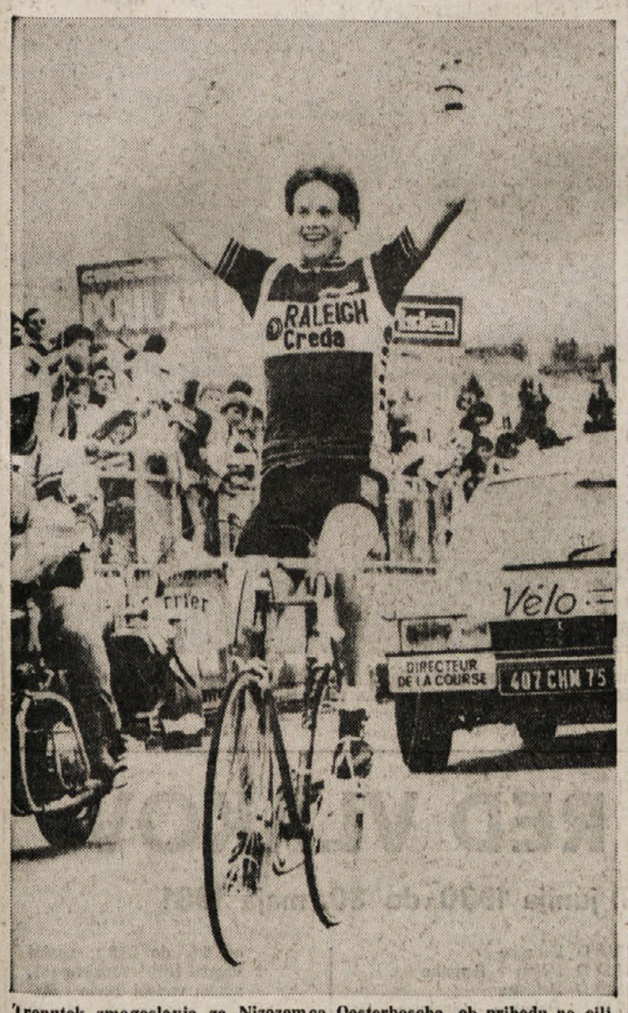

Trenutek zmagoslavja za Nizozemca Oosterboscha, ob prihodu na cilj včerajšnje osme etape, na kolesarski dirki «Tour de France»

SAINT MALO — Tudi osma etapa «Toura» je bila v bistvu le predah pred napori prihodnjih dni, oz. kot so nekateri šaljivo dejali: tekmovalci so počivali v pričakovanju današnjega počitka. Vse, kar je bilo omembe vrednega, se je dogajalo na zadnjih km, ko je bilo več kratkih poskusov bega, vendar ni bil noben preveč prepričljiv in tudi ni obrodil uspeha. Edinega pomembnejšega, ki je kasneje odločil etapo, je sprožil Bretanec Levavasseur. Do tega pobega je prišlo šele 20 km pred ciljem, pobudniku pa so se pridružili še Oosterbosch, Thurau, Delcroix in Legeay. Ko se je ta skupinica začela bližati cilju sta se skušala Delcroix in Thurau znebiti svojih sovozačev. Njuni poskusi pa so ostali neuspešni. Osem kilometrov pred zaključkom dirke se je za sunek v ospredje odločil Oosterbosch, ki si je do cilja pridobil 13 sekund prednosti, medtem pa je glavnina dohitela ubežnike in je nato enotna privozila na cilj.

Hinaultova poškodba desnega kolena je tudi včeraj burila duhove v Franciji. Vse pa kaže, da se bo možakar lahko le izmazal iz vseh težav. Včerajšnjo vožnjo je namreč prestal brez hujših bolečin, danes pa je na sporedu dan počitka, ko se bodo zdravniki lahko izdatneje posvetili v teh dneh najbolj popularnemu kolenu Francije.

Lestvica osme etape (Flre Flers - Saint Malo — 164 km):

1. Bert Oosterbosch (Niz.) 4.21'04" in p.h. 37,737 km na uro
2. Kelly (Irs.) po 13"
3. Tackaert (Bel.)
4. Raas (Niz.)
5. Van Calster (Bel.)
6. Thaler (ZRN)
7. Bertin (Fr.)
8. Vermeulen (Bel.)
9. Jacobs (Bel.)
10. Osmont (Fr.) vsi v času Kellyja

SKUPNA LESTVICA

1. Pevenage (Bel.) 40.34'39"
2. Bazzo (Fr.) po 2'20"
3. Hinault (Fr.) 3'56"
4. Zoetemelk (Niz.) 5'56"
5. Lubberding (Niz.) 5'59"
6. Kuiper (Niz.) 6'20"
7. Van de Velde (Niz.) 6'41"
8. Claes (Bel.) 7'24"
9. Bonnet (Fr.) 9'16"
10. Vandenbroucke (Bel.) 9'16"

KOŠARKA

VČERAJ V JEŽICI

Maratonska tekma Jadran-Ježica

Naši košarkarji bodo neprekinjeno igrali 24 ur

Včeraj popoldne ob 17. uri (ob 18. po našem času) se je na Ježici pri Ljubljani začela 6. maratonska tekma v košarki in sicer med domačim košarkarskim klubom Ježica in našim Jadranom Tekma, ki bo trajala neprekinjeno 24 ur, kar pomeni, da se bo zaključila danes od 17. uri, je privabila na igrišče Ježice številne gledalce, katere je skupaj z nastopajočima ekipama pozdravil direktor tekme Lovro Močnik. V kratkem nagovoru je poudaril, da je edini vzrok organiziranja te maratonske tekme sodelovanje med športniki, ki radi igrajo košarko, in sicer zato, da se med seboj spoznajo in spoprijateljijo.

Potem ko so vsi prisotni z enominutnim molkom počastili spomin umrlega predsednika Tita in je pevski zbor s Posavja zapel nekaj pesmi, sta se obe ekipi predstavili in pozdravili. Točno ob 17. uri sta na igrišče stopili prvi peterki in tekma se je začela. V prvih petnajstih minutah igre je Jadran povedel z rezultatom 20:16, pa sta prišli drugi peterki in igra se je nadaljevala. V prvi uri igre mora namreč nastopiti vseh 24 igralcev, kolikor jih ima vsaka ekipa.

Kapetan Jadranove ekipe je Adrijan Sosič, v njej pa igrajo še Kraus, Valter Sosič, Vitez, Klobas, Klavdij Starc, Ivo Starc, Marko Ban, Robert Daneu, Ravbar, Vasalo, Pupis, Valter Ban, Prašelj, Hrovatin, Vremec, Kalinger, Tavčar, Čubej, Devetak, Dornik, Terčič, Brumen in Splihal. V obeh ekipah igrata namreč tudi trenerja, in sicer Jožef Splihal za Jadran in Andrej Žagar za Ježico. Jadranu se je pridružil tudi njegov nekdanji trener Peter Brumen, tako da imata obe moštvi po štiri šestčlanske ekipe, oziroma skupaj 24 igralcev.

Dispozicije določajo, da se igra neprekinjeno ob vsakem vremenu, se pravi tudi v dežju. Organizatorji so za gostujočo ekipo postavili velik šotor, vsi igralci pa igrajo v rdečih majicah z napisom «24 ur košarke» ter z znakom Jadrana in Ježice.

Kot smo že na začetku omenili, se bo tekma končala danes popoldne ob 18. uri po našem času. Za primer naj navedemo, da se je prva maratonska tekma leta 1973 končala z rezultatom 1729:1660 za goste, lanska pa z rezultatom 2211:1907 za domačine.

Po petih urah in četrt igranja je bilo sinoči stanje 436:401 v korist domače peterke Ježice. Tekma se je odvijala zelo ugodno, k temu pa je precej doprineslo tudi lepo vreme.

Rekreacijski teden Krasa

Drevi zaključek z nagrajevanjem

V Zgoniku so sinoči odigrali finalni turnir v malem nogometu in v počasnem tenisu. Za to zadnjo disciplino, ki je bila letos prvič uvrščena v program in je takoj postala zelo priljubljena, se je v četrtek prijavilo kar 40 tekmovalcev.

Drevi se bo četrti rekreacijski teden Krasa zaključil s prijateljskima tekmama v moški in ženski odbojki ter tekmovanjem v ruskem kegljanju. Na koncu bo še nagrajevanje vseh, ki so osvojili prva štiri mesta v posameznih panogah.

Napovedano srečanje z Radio - televizijo Koper so morali iz tehničnih razlogov prenesti na poznejši datum.

B. S.

RUGBY

AUCKLAND (Nova Zelandija) — Italijanska reprezentanca v rugbyju bo danes odigrala najvažnejšo tekmo na svoji turneji v Novi Zelandiji. Srečala se bo z All Blacks junior, ki je v bistvu reprezentanca Nove Zelandije under 23. Novozelandci so seveda favoriti današnje tekme. «Azzurri» so odigrali do sedaj 4 tekme na novozelandskih tleh. Uspešni so bili le v dveh srečanjih.

V ČETRTEK V KOSTANJEVICI NA KRASU

Mladinci z Goriškega v gosteh pri brigadirjih MDA «Kras 80»

Srečali so se v odbojki in namiznem tenisu
Pomen obiska presega zgolj športno področje

V četrtek zvečer je skupina mladih iz Gorice, Doberdoba, Pevme, z Vrha in Oslavja obiskala mladinsko delovno akcijo «Kras 80» pri Kostanjevici na Krasu. Mladi iz zamejstva so poleg drugega prisostvovali kulturnemu programu ter z brigadirji odigrali prijateljski tekmi v moški odbojki in v namiznem tenisu.

V odbojkarskem srečanju je zmago slavila zamejska ekipa, v namiznem tenisu pa so bili boljši brigadirji. Bolj kot rezultat srečanj pa je važnejše prijateljsko in tovariško vzdušje, ki je vladalo med mladimi, medsebojno spoznavanje, zamejska mladina pa je imela priložnost spoznati pomembnost in vlogo, ki jo imajo mladinske delovne akcije v jugoslovanski stvarnosti. Glede samih tekem, pa so dosegli te izide:

ODBOJKA

Rekreacija Dom - Brigadirji MDA «Kras 80» 2:0 (15:12, 15:8)

Srečanje je bilo zanimivo in izenačeno, saj so vsi igralci pokazali borbenost in požrtvovalnost. V ekipi zamejskih mladincev so nastopali v glavnem rekreacijski športniki ŠZ Dom iz Gorice ter nekateri mladi iz Doberdoba. Za brigadirje MDA Kras pa je zaigrala šesterka brigade «Jamko Ribič» iz Ljutomera.

Ekipi sta nastopili v naslednjih postavah:

Brigadirji: Igor Žabkar, Mitja Markel, Igor Skrbenta, Leon Filipič, Miran Černjavič, Frane Gregorič in Miro Lasbaner.

Rekreacija Doma: Boris Peric, Robert Košuta, Ugo Dornik, Marko Jarc, Igor Gomišček, Igor Juren in Marko Komel.

NAMIZNI TENIS

V namiznem tenisu je zmago osvojila ekipa brigadirjev s 3:1. V zamejski vrsti so nastopili mladi z Vrha. Vsak je doigral le po en set.

IZIDI

Jože Županc - Boris Frandolič 21:5
Jože Žabjek - Marino Devetak 21:18
Roman Sanda - Ladi Devetak 21:10
Franko Černic - Metod Lanker 21:17

Po zaključku športnih srečanj je ob ogledu naselja akcije beseda stekla tudi o pomembnosti podobnih športnih pobud. Padel je predlog, da bi v bližnji prihodnosti ponovno izvedli podoben večer. Menimo, da bi kaj takega povsem pozitivno in obojestransko koristno.

-ik-

ATLETIKA

NA MITINGU V MILANU

V ZNAMENJU MOSESOVEGA REKORDA

Odlični ameriški atlet sam ni pričakoval takega svojega dosežka

MILAN — Miting «Memorial Mario Lanzi», ki je bil v četrtek zvečer v Milanu in je združil mnoge olimpijske prvake (med katerimi tudi tiste, ki ne bodo nastopili na igrah v Moskvi) ni povsem uspel. To je potrdil tudi organizator Beppe Mastropasqua, ki je omenil, da je bilo malo gledalcev za tako tekmovanje, ki je bilo pravi nadomestek za olimpijske igre, saj so bili na startu mnogi najboljši na svetu, razen Francozov v skoku s palico in Angležev v teku na 800 in 1500 m. Ostro pa je napadel italijansko televizijo, ki ni spremljala te manifestacije v neposrednem prenosu. Vseeno pa smo le videli dober rezultat: Edvin Moses, ki se je najbolj bal nastopa na tem tekmovanju, je izboljšal svoj prejšnji svetovni rekord kar za 32 stotink sekunde, kar je na 400 metrih z ovirami odličen dosežek. Sam Moses pa je to zmago tako komentiral: «Nisem pričakoval zmage, saj se nisem počutil dobro; to je moj peti nastop, potem ko sem okreval od bolečin v gležnju, ki so me prisilile k počitku kar za dva meseca in pol.»

Na predvčerajšnjem mitingu so razočarali predvsem sprinterji: Mennea (20"49 na 200 m), Floyd (10"29 na 100 m). Skakalce je motil veter, tako da se je ustavil skok s palico pri 5,50 m, skok v višino pa pri 2,26 m (moški) in pri 1,90 m (ženske).

Dobre rezultate pa so dosegli še: italijanska štafeta 4x100 m s časom 39"51, Gabriella Dorio na 1500 m s časom 4'02"7 (ki je deveti čas na svetu, od katerih so jih kar sedem zabeležile sovjetske atletinje) in Zuliani, ki je 400 m s časom 46"16 postavil svoj osebni rekord.

Jugoslovani, ki so bili prisotni v Milanu so se dobro odrezali. Na 110 m z ovirami, sta bila Pisič in Vukičević šesti v prvi, oziroma drugi v drugi seriji, Sokačeva pa je bila četrta v teku na 100 m.

REZULTATI:

100 m moški
1. Floyd (ZDA) 10"29
2. Lewis (ZDA) 10"31
3. Williams (ZDA) 10"33

110 m ovire moški
1. Milburn (ZDA) 13"43
2. Cambel (ZDA) 13"53
3. Sala (Špa.) 13"93

200 m moški
1. Mennea (Ita.) 20"49
2. Williams (ZDA) 20"64
3. Caravani (Ita.) 20"88

400 m moški
1. Udo (Nig.) 46"08
2. Zuliani (Ita.) 46"16
3. Coomees (Tri.) 46"60

800 m moški
1. Paez (Špa.) 1'46"8
2. Giumares (Zraz.) 1'46"9
3. Enyart (ZDA) 1'47"2

1500 m moški
1. Campos (Por.) 3'39"7
2. Flynn (Irs.) 3'40"2
3. Harbour (ZDA) 3'40"4

5000 m moški
1. Scott (Aus.) 13'45"4
2. Eloroiu (Rom.) 13'48"4
3. Selvaggio (Ita.) 13'49"3

3000 m zapreke
1. Sanchez (Špa.) 8'27"9
2. Volpi (Ita.) 8'31"8
3. Filipov (Grč.) 8'37"2

Troskok
1. Oliviera (Bra.) 16,86 m
2. Jordan (ZDA) 16,47 m
3. Cid (Špa.) 16,21 m

400 m ovire
1. Moses (ZDA) 47"13 (svetovni rekord)
2. Schmidt (ZRN) 49"02
3. Philips (ZDA) 50"13

100 m ženske
1. Masullo (Ita.) 11"42
2. Ottey (Jam.) 11"50
3. Miano (Ita.) 11"64

Skok v višino ženske
1. Simeoni (Ita.) 1,90 m
2. Matay (Madž.) 1,85 m
3. Brill (Kan.) 1,85 m

1500 m ženske
1. Dorio (Ita.) 4'02"7
2. Marasescu (Rom.) 4'03"4
3. Possamai (Ita.) 4'05"5

Tiziana Natural (zgoraj) ter Vasilij Pečar (spodaj) na najvišji stopnički zmagovalnega odra (pokrajinsko prvenstvo)

PROF. DRAGO ULAGA:

O globalni izobrazbi otrok

(Iz predavanja pri ŠŠT v Trstu)

Torej v predšolski dobi prevladuje metoda igranja, v nižjih razredih osnovne šole pa že metoda učenja, načrtnega vadenja. Ko otroci kaj znajo, ko znajo teči, skakati, metati, plezati, smučati, nastopi čas za treniranje. Zdaj se morajo tudi potruditi, da bi bili hitrejši in vzdržljivejši.

Se pred leti je veljalo pravilo, da se začne športno treniranje šele z 12 leti, izkušnje pa so pokazale, da je bolje začeti že poprej, v plavanju že s šestim letom. Ingemar Stenmark in slovenski alpski smučarji so začeli trenirati in tekmovati že okrog 8. in 9. leta. Björn Borg je dobil prvi teniški lopar in začel marljivo vaditi udarce z devetim letom.

Spomnimo se še na romunsko telovadko Nadio Comaneci, ki se je že kot otrok uvrstila med najboljše na svetu in jih presegla.

Skratka, ni vrhunskega športa, če ni mnogostranske telesne vzgoje, ki je osnova za športno specializacijo. Kar zamudimo v otroških letih, tega ne moremo nikoli več povsem nadoknaditi.

Hkrati z gibalnim izobraževanjem v igrah z žogo, teku, skakanju, gimnastiki, plavanju itd. si razvijajo otroci mišično moč, hitrost, sposobnost hitrega reagiranja in podobno.

Za nadaljnjo starostno stopnjo, za dobo od 10. do 14. leta in 15. leta je značilno, da dečki in deklice hitreje rastejo v višino in pridobivajo na teži. Danes otroci hitreje dozorevajo kakor pred 100 leti, hitreje rastejo in se hitreje razvijajo telesno in duševno. Okrog 1900 je bila doba menarhe med 14. in 15. letom, danes je normalno okrog 13. leta; napredek je tudi v rasti v višino, saj znaša povprečje pri ljubljanskih 18-letnih fantih že 175,8 cm, pri 18 letnih dekletih pa 163,1 cm.

Približno od 10. do 14. leta rastejo in se razvijajo deklice hitreje kakor dečki. V določenem smislu so to kritična leta, ker z mišicami težje obvladajo svoje telo, ki pridobiva na tolšči (podkožno tkivo). Deklice dobivajo razmeroma zgodaj vse znake ženske postave. Ne smemo dopustiti, da bi se počutile nerodne ali nespretne, program športne in gimnastične vadbe jim je treba tako prilagoditi, da bodo rade telovadile, rade igrale. Zdaj je čas, da si razvijejo skladno razvito postavo, da postanejo vzravnane, vitke, elegantne v gibih — skratka: prikupne v naravni, pristni lepoti. Prepričati jih je treba, tako dekleta kakor fante, da je lahko vsak po svoje lepo razvit in prikupen v drži in hoji, če posveča telesni kulturi vsaj toliko časa, kolikor je neogibno potrebno.

Seveda se moramo tudi pri tem vprašanju ustaviti: Koliko časa naj posvetimo športu, igranju, izletom, plesu? Odgovor na to vprašanje dobimo v Mednarodnem športnem manifestu, ki velja kot priporočilo UNESCO za telesno vzgojo otrok. V šolah bi morali na nižji stopnji imeti telesno vzojo vsak dan, na višji stopnji pa vsak drugi dan. Dejansko pa je tudi to premalo, kajti po priporočilih sodobnih zdravnikov naj bi imeli otroci na dan po tri ure prostega časa, ki bi ga naj prebili delno na prostem, delno v pokritih vadbenih prostorih. Če imajo otroci samo po 2 do 3 ure telesne vzgoje v šolah, jim je pač treba pomagati. V Sloveniji imajo vsak dan rekreativno pavzo, vrh tega pa lahko sodelujejo v šolskih športnih društvih. V tržaškem primeru pripisujemo pomembno vlogo Športni šoli za slovenske otroke. Za otroke narodne manjšine je zelo pomembno, da se mnogostransko izobražujejo in izpopolnjujejo tudi v športu, ker jim daje med mladimi vrstniki veljavo in utrjuje samozavest.

Od šole pričakujemo, da bo dala na področju telesne kulture mlademu pokolenju trajne navade za vsa obdobja življenja. Trajne navade tudi za obdobje, ko bo star 20, 30, 50 let. Katere aktivnosti imajo značaj trajnih navad? Predvsem hoja, odnos do hoje, planinstvo, plavanje, smučanje, igranje odbojke, ples in podobno. Med take športe sodi tudi tenis. Mišljen je mini tenis, Američani ga imenujejo «Paddle Tennis» — igranje z lesenim loparjem na majhnem igrišču.

Kaj pa športno tekmovanje? Ali naj tekmujejo tudi deklice?

Odgovor na to vprašanje je kratek. Tekmovanje je sestavni del treniranja. Treniranje mora biti redno in prizadevno, prežeto z olimpijsko mislijo: hočem biti hitrejši, močnejši, vzdržljivejši. Imperativ «potruditi se moram, da bom boljši» velja tako za fante kakor za dekleta. Vsi si želijo uspeha, potrjevanja samega sebe. Vsi naj doživijo tisto, kar je zapisal jeseniški delavec, ko se je prvič vzpel na vrh Triglava: Samega sebe obrajtam».

Doživetje uspeha je za mladega človeka kakor najboljši veter v jadro jadrnice, ki pluje po morju. Ni prav, če tako organiziramo tekmovanja, da je med stotimi le en zmagovalec. Pri planincih je vsakdo zmagovalec, ki je prispel na vrh — na Blegoš, Mojstrovko, Snežnik, Triglav. Tako organizirajmo šport, na tekmovanja in razdelimo učence po sposobnosti, da jih bo kar največ doživelo uspeh in občutek SAMEGA SEBE OBRAJTAM.

Pa še to: tekmovanje je biološka potreba, to je občasna priložnost, ko se fant ali dekle kar najbolj potrudita, kar najbolj fiziološko naprezata. — Tekmovanje pa je tudi pedagoška potreba, ko gre za preizkušnjo koncentracije in volje — ko gre za to, da se človek potrudi in premaguje težave.

(Nadaljevanje sledi)

TENIS

V WIMBLEDONU

EVONNE GOOLAGONG ZMAGALA V FINALU

Američanka Evert Lloydova klonila v dveh nizih
Danes Borg-McEnroe za 1. mesto med posamezniki

Američan McEnroe (na sliki) se bo v finalu moških posameznikov na wimbledonskem turnirju srečal s Švedom Borgom

WIMBLEDON — Avstralka Evonne Goolagong Cawley je včeraj prišla do svoje druge wimbledonske zmage. Prvič se je uveljavila že pred devetimi leti, tokrat pa je končno zmago med posameznicami osvojila na račun Američanke Christ Evert Lloyd, ki je klonila v samih dveh setih.

Evertova si je tako zapravila možnost, da tretjič osvoji prestižni naslov, saj se je doslej že šestkrat prebila do finala, dvakrat pa je bila uspešna. Tokrat pa se ni enakovredno upirala nasprotnici, ki je dokazala, da je res v odlični formi. Vse preveč je grešila, medtem ko je bila Goolagongova zelo hitra ob mreži, uspešno pa je odbijala tudi najbolj točne udarce Američanke.

Prvi set je Avstralka osvojila s 6:1, v drugem pa je vodila z 1:0, ko so morali srečanje prekiniti zaradi dežja. V nadaljevanju je povedla s 3:0, ko je Evertova nadoknadila svoj zaostanek. Kazalo je, že, da bo srečanje izenačila, vendar le za kratek čas. Avstralka je osvojila tudi drugi set in s tem končno zmago. Končni izid je bil 6:1, 7:6 za Goolagongovo.

Poleg finala za ženske posamezno je bil včeraj na sporedu še drugi moški polfinale, v katerem sta se pomerila McEnroe in Connors. Zmagal je prvi, ki se bo v finalu srečal s Švedom Borgom. Za McEnroeja je to prvi finale v Wimbledonu, medtem ko je Šved že pravi veteran, saj bo skušal potolči še en rekord: doslej je namreč zmagal že štirikrat zaporedoma, danes pa bo skušal tej seriji dodati nov naslov.

Dvoboj med Connorsom in McEnroejem je bil zelo izenačen in se je končal šele po treh dobrih urah igranja. McEnroe je osvojil prvi set, s 6:3, v drugem se je z enakim izidom uveljavil Connors, v tretjem pa je ponovno povedel McEnroe s 6:3. V četrtem setu je bil Connors že v vodstvu s 4:2, vendar je tri leta mlajši nasprotnik najprej izenačil in nato zmagal s 6:4. Brez dvoma sta igralca pokazala enega najlepših dvobojev v zadnjih letih v Wimbledonu.

Nekaj drugih izidov:

MOŠKE DVOJICE (četrtfinale)
McNamara - McNamee (Avstral.) - Gottfried - Ramirez (ZDA)., Meh.) 6:3, 7:6, 7:6

ŽENSKE DVOJICE (Polfinale)
Casals - Turnbull (Avstral.) - Reynolds - Smith (ZDA) 6:7, 7:6, 6:0

MEŠANE DVOJICE (Četrfinale)
Case - Turnbull (Avstral.) - Amritraj - Casals (Ind., ZDA) 6:1, 4:6, 6:1
McMillan - Stove (J.Afr.) - Leonard - Kiyomura (ZDA) 7:5, 6:2
J. Austin - T. Austin (ZDA) - Dowdeswell - Stevens (Švi., J. Afr.) 7:6, 6:1

TOTIP

1. — prvi	X	1
drugi	1	X
2. — prvi	X	1 1
drugi	X	X 2
3. — prvi	2	X
drugi	X	2
4. — prvi	1	1
drugi	1	X
5. — prvi	1	X
drugi	1	1
6. — prvi	2	X
drugi	1	X

NOGOMET

V SREČANJU VETERANOV

Danes v Mirnu Juventina-Železničar

Čeprav je nogometna sezona že mimo, je na Goriškem nogometna dejavnost še vedno precej živahna. Preteklo nedeljo se je zaključil turnir v Sovodnjah, pred nami pa je nov dogodek, za katerega bodo poskrbeli veterani goriškega nogometa z obeh strani meje. V Mirnu se bodo namreč to soboto (ob 18. uri po jugoslovanskem času) srečali nekdanji igralci štandreške Juventine in ŽNK Železničar iz Šempetra. To bo že drugo medsebojno srečanje teh dveh ekip, potem ko so lani v Štandrežu odigrali prvo tekmo, v kateri so zmagali igralci Železničarja z rezultatom 2:1. Mirenski tekmi bodo sledila še nova srečanja, saj so se organizatorji dogovorili, da bodo odigrali skupaj pet tekem, nakar bodo napravili izračun točk in prejetih oziroma danih golov ter uspešnejši ekipi podelili pokal. Ena tekma bo še letos jeseni, preostali dve pa prihodnje leto. Ekipa Železničarja je po prvi tekmi v prednosti, kar bodo skušali igralci Juventine že v soboto nadoknaditi.

V taboru Železničarja se na tekmo že dalj časa pripravljajo. Imeli so že več organizacijskih sestankov in treningov z namenom, da bi sobotno tekmo pričakali čimbolj pripravljeni. V ekipi bodo zastopani igralci iz več generacij, ki so branili barve Železničarja, poznejše Gorice in Nove Gorice in nekateri tudi še ekipe Vozil, ki je naslednik proslavljene šempetrske ekipe. Starostna meja igralcev bo tako od štirideset do šestdeset let, igralci pa bodo iz različnih krajev novogoriške občine, v glavnem iz Mirna, Bilj, Vrtojbe, Šempetra, Rožne doline, Nove Gorice... Pripravljalni odbor je izbral Miren in Bilje (za prihodnje leto) kot prizorišči tekem v matični domovini glede na to, da je bilo v ekipi Železničarja v Šempetru ob nastanku leta 1947 po priključitvi Primorske k Jugoslaviji večina igralcev iz teh dveh krajev.

PETER BUDIN

Tako se je Avstralka domorodka Evonne Goolagong - Cawley razveselila nagrade za prvo mesto, ki ga je včeraj osvojila po zmagi v finalu posameznic nad Američanko Chris Evert Lloyd v Wimbledonu

ATLETIKA

DANES IN JUTRI

DRŽAVNI FINALE V MONTECATINIJU

V kategoriji dečkov in deklic bosta naše barve branila tudi Naturalova (Bor) in Pečar (Adria)

Danes in jutri bo v kraju Montecatini Terme (Pistoia) državni finale dečkov in deklic (propagandnega sektorja atletske zveze). Kot smo že poročali bosta na tem tekmovanju, ki bo obenem zaključilo prvi del letošnje sezone, nastopila v reprezentanci naše dežele tudi borovka Tiziana Natural v metu diska ter član Adrie Vasilij Pečar v peteroskoku. Z rezultati, ki sta jih oba naša atleta dosegla na zadnjih tekmovanjih je jasno, da lahko od njiju pričakujemo lep uspeh, čeprav bo konkurenca izredno huda. Vsekakor bo že sam vstop v finale odličen rezultat, prav to pa je tudi glavni cilj. Upamo le, da ne bo važnost tekmovanja nanju preveč vplivala in nam bosta tako s tega finala prinesla še eno zadoščenje.

R. F.

Totocalcio se mehanizira

RIM — Vsedržavni odbor CONI je včeraj soglasno odobril načrt za mehaniziranje Totocalcia.

Stroj, ki bo prirediteljem olajšal delo, je malo večji od pisalnega stroja in stane približno 2 milijona lir. CONI je naročil 14.850 takih strojev, od katerih bo 200 moralo biti pripravljenih za uporabo šest mesecev po podpisu pogodbe s tvrdkami, ki so pooblaščene za proizvodnjo. Za stroje bodo morali plačati 36 milijard lir. Za proizvodnjo strojev je CONI podpisal pogodbo z MAEL Compiuter, Honeywell in Data Management. Vsi stroji bodo uporabni komaj za sezono 82 - 83.

Stroji bodo porazdeljeni nad 13500 igralnic in bodo, menda, lastniki igralnic morali plačevati približno pol milijona lir letno. Ostalih 1350 strojev pa bodo držali za rezervo.

Stroji delujejo na električni tok.

ZOLDER (Belgija) — Jutri bo v Zolderju šesta preizkušnja svetovnega prvenstva v motociklizmu. Proga je za nekatere pilote skoraj prava neznanka.

Delovanje ZSŠDI

ZSŠDI

obvešča, da bo v ponedeljek, 7. t.m., ob 20. uri na sedežu ŠZ Zarja v Bazovici sestanek nogometnih društev.

Prisotnost je obvezna

Seja Borovih trenerjev

Sinoči je bil na stadionu «1. maj» v Trstu sestanek Borovih trenerjev vseh odsekov, ki so se sklenili povezati v poseben aktiv v okviru društva. Borovi trenerji bodo v bodoče delovali ne le kot vaditelji, ampak bodo akterji tudi drugih pobud v okviru društva.

KAJAK

JUTRI V KOBARIDU

Spust po Soči

Kajak klub Soške elektrarne in turistično društvo Most na Soči organizirata jutri, v sklopu turistično-zabavne prireditve «Noč na jezeru 80» tredicionalni spust po reki Soči. Start bo v Kobaridu pod mostom, cilj pa pod mostom v Mostu na Soči. Dolžina proge je približno 17 km, težavnostna stopnja vode pa je I do II, tako da je primerna za vse rekreativce, vendar organizatorji priporočajo vsem udeležencem, da se opremijo z nepotopljivim čolnom in varnostno opremo (rešilni pas, čelada). Start bo skupinski po kategorijah ob 10. uri v Kobaridu. Prijave so tudi pred startom.

Tekmovanje bo v naslednjih kategorijah:

K1 — moški, mladinci, ženske, turisti
C1 — moški, mladinci, turisti
C2 — moški, mladinci, mešano, turisti

V turističnem razradu lahko startajo samo tekmovalci s turističnimi in slalom čolni. Vsi tekmovalci prejmejo na cilju hrano in pijačo, zmagovalci pa medalje in pokale.

Ob 15. uri pa bo (prvič v Sloveniji) zanimivo tekmovanje v kajak polu (podobno kot vaterpolo, vendar so tekmovalci v čolnih). Ekipe se lahko prijavijo eno uro pred pričetkom v Mostu na Soči.

Ljubitelji veslanja, prijavite se!

Danes stopata na skupno življenjsko pot

TANJA JAKOMIN
in
IVAN BUDIN

Svojemu odbojkarju in Tanji iskreno čestitata odbor in odbojkarska ekipa

ŠK Kras

OBVESTILA

ŠD Juventina

Danes, 5. julija, bo ob 19. uri na nogometnem igrišču v Mirnu pri Novi Gorici prijateljska nogometna tekma med veterani športnega društva Juventina in ŠD Železničar iz Nove Gorice.

Sklicani so sledeči igralci (ob 18. uri istega dne pri igrišču): Paškulin, Tabaj, Nanut, Petejan, Cocco, Mozetič, Costeli, Rupil, Puja, Pizzi, Nanut, Gomišček, Ferfolja, Tabaj, Sirk, Oblak in Medeot. Sodniki: Franko Brajnik in Jožef Petejan.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 53.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 4,50 din, ob nedeljah 5,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PO PREDLOGIH PRISTOJNE AGENCIJE OECD

Razvite države Zahoda naj gradijo večje število jedrskih elektrarn

Primanjkljaj Italije v izmenjavah z državami OPEC narašča Venezuela in Mehika podražili svojo nafto

PARIZ — Če hočejo zahodne industrijske države omejiti svojo odvisnost od petroleja, morajo nujno pospešiti proizvodnjo jedrske energije. To stališče izhaja iz poročila, ki ga je objavila agencija za jedrsko energijo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj najbolj razvitih držav Zahoda. Zato naj sprejmejo članice jasne odločitve tudi na politični ravni. Agencija namreč ugotavlja upočasnjenje pri pridobivanju električne energije iz jedrskih central, ki se je v desetletju 1968 - 1978 razvijalo s povprečnim letnim prirastkom 27,5 odstotka, v lanskem letu pa se je poraba elektrike jedrskega izvora povečala le za 2,2 odstotka.

Po mnenju agencije je sedanja težnja odlaganja novih gradenj jedrskih central nevarna, ker bi povečala potrebo po uvažanju petroleja. Iz dokumenta OECD izhaja, da so lani njene članice proizvedle 355 megavatnih ur električne energije po jedrskih centralah, s čimer so prihranile okrog 130 milijonov ton petroleja, oziroma 2,5 milijona sodov na dan, kar predstavlja 10 odstotkov skupnega uvoza. Zato se agencija zavzema za izgradnjo vsaj 33 novih jedrskih central na leto, s čimer naj bi prihranili nadaljnjih milijon sodov petroleja na dan.

Po njenih podatkih je lani obratovalo na vsem svetu 232 jedrskih central za pridobivanje električne energije, medtem ko jih je bilo 229 v gradnji, med njimi 115 v Združenih državah Amerike in 31 v Franciji. Skupna zmogljivost delujočih central na jedrski pogon je bila 119.000 megavatov električne energije, pri vsakih novih 1.000 megavatih bi pa mogli prihraniti 30.000 sodov petroleja na dan.

Skoraj popolna odvisnost Italije od uvoza petroleja za svoje energetske potrebe je pa medtem v prvih štirih mesecih letošnjega leta močno povečala njen primanjkljaj v trgovinski izmenjavi z državami OPEC. Deficit je dosegel 2.294 milijard lir in se je torej podvojil v primerjavi z lanskim. Spodbuden je le podatek, da medtem ko se je vrednost vsega uvoza iz petrolejskih držav povečala za štirikrat, je italijanski izvoz v te države narastel kar za 31-krat, pri čemer sta v prvi vrsti med kupci italijanskih izdelkov Libija in Saudova Arabija.

Z «energetske fronte» je zabeležiti odločitev Venezuele in Mehike, da zvišata cene svojemu petroleju. Venezuelski minister za energijo Calderon Berti je sporočil, da bodo od 1. julija zaračunali svojo nafto po 34,85 dolarja za sod, s poviškom 0,60 dolarja. Mehika, ki sicer ni članica OPEC in zato ni vezana na nedavne alžirske sklepe, je povišala ceno svojega petroleja za dolar. Za naročila od 30. junija dalje bo sod mehiškega petroleja stal 34,5 dolarja. Iz Anglije, ki je v zadnjem tednu odkrila v Severnem morju nova bogata ležišča, pa poročajo, da nafte ne bodo podrazili in da bo ostala cena 36,25 dolarja za sod.

OB 35. OBLETNICI OSVOBODITVE

V teku priprave za slavje «Divizije Garibaldi-Natisone»

ČEDAD — Petintridetset let je preteklo, odkar je končala vojna in so bili naši kraji osvobojeni. Letos, ko proslavljamo pomembno obletnico za vse evropske narode, imamo večkrat priložnost, da pomislimo na tiste ljudi, ki so med okupacijo zgrabili za orožje in šli v boj za mir in svobodo. Veliko je bilo takih primerov med našimi naprednimi ljudmi; tudi med sosednjim narodom je bilo veliko takih, ki so se borili za boljši svet, za boljše odnose med ljudmi, za odpravo nacionalizmov in nasilja. Med slednjimi so bili tudi borci «Udarne divizije Garibaldi - Natisone», ki so že v času vojne vihre vzpostavili stike in sodelovali z enotami 9. korpusa Jugoslovanske narodnoosvobodilne vojske in tako premostili vse zakoreninjene predsodke. To italijansko - slovensko sodelovanje med vojno je izredno zanimiva stran evropskega osvobodilnega gibanja, predvsem glede na razvoj, ki ga je ta pobuda imela vse do danes: v tistih letih so namreč italijanski in slovenski partizani postavili temelje sodelovanju, katerega sad so osimski sporazumi.

Deželni komite VZPI - ANPI je sklenil, da se bo s slavjem spomnil velikega vojaškega in političnega doprinosa «Udarne divizije Garibaldi - Natisone». Ob tej priliki bo tudi izdal zgodovinsko - operativni dnevnik udarne brigade in skoval posebne častne značke. Dnevnik bo ponatis celotnega besedila dnevnika divizije (od septembra 1943 do maja 1945), s seznamom ranjenih in žrtev, vojaških akcij, političnih situacij in z opisom najrazličnejših problemov, s katerimi se je srečevala divizija. Poseben prostor bo namenjen sporazumom med garibaldinskim in jugoslovanskim poveljstvom.

26. julija bo v Fojdi predstavitev dnevnika, v nedeljo, 27. julija, pa bo spored v Cornu di Rosazzu. Slavnostim in bogatemu kulturnemu sporedu, med katerim bo nastopil TPPZ, bo poleg drugih prisostvoval tudi predstavnik jugoslovanskih partizanov.

«LEONARDO DA VINCI» OBSOJEN

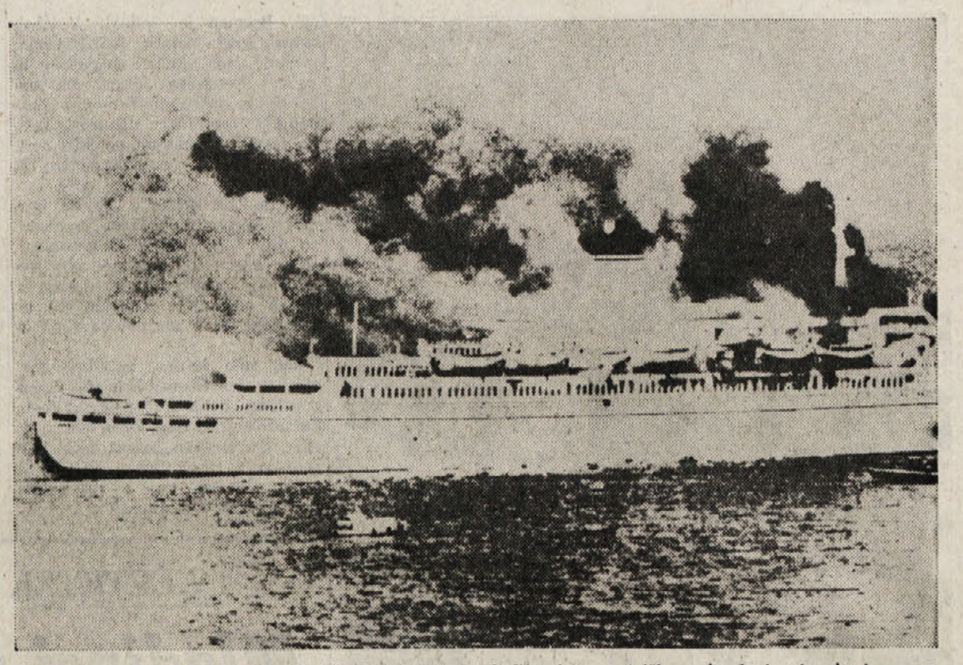

Prekooceanska ladja Leonardo da Vinci, nekoč ponos italijanskega potniškega brodovja, je obsojena na propad. Požar, ki jo je zajel v pristanišču v La Spezii se je tako razširil, da je gasilci ne bodo mogli rešiti (Telefoto AP)

MEDTEM KO IZGNANI GENERAL NAPOVEDUJE ZRUŠENJE REŽIMA

REVOLUCIONARNI SVET ODREDIL DRASTIČNO ISLAMIZACIJO IRANA

Zdravstveno stanje bivšega šaha kritično · Vprašanje ameriških talcev na slepem tiru v pričakovanju izida volitev v ZDA - SZ mora zredčiti diplomatsko osebje

TEHERAN — Revolucionarnemu svetu, ki ob odsotnosti vsakršne vladne in parlamentarne oblasti vedri in oblači nad iranskim ljudstvom, pravzaprav ne gre zavidati, toliko ima preglavic. Na eni strani se je prav močno poslabšalo zdravstveno stanje Reze Pahlavija (zdravniki menijo, da bo kaj kmalu zašel v komo, če se bo zdajšnja terapija z antibiotiki izkazala kot brezkoristna), kar postavlja menda v povsem drugačno luč vprašanje ameriških talcev, na drugi strani pa nekdanji poveljnik šahovih vojaških sil gen. Golam Ali Ovejsi napoveduje iz Pariza, kjer biva v izgnanstvu, da bo do konca letošnjega avgusta tudi brez Pahlavijevega blagoslova zavzel Teheran z 2.000 padalci, nato pa še druge strateško važne predele Irana.

Res pa je tudi, da revolucionarnega sveta vse to vsaj navidezno ne moti, saj je njegova pozornost vperjena v prvi vrsti v dosledno islamizacijsko čistko, fizično in moralno. V Shirazu so včeraj usmrtili štirinajst oseb, ki jih je bil obsodil na smrtno kazen ajatulah Khalkhali: šest zaradi prekupčevanja z mamil tri zaradi prekrškov zoper «spolno čistist« in štiri zaradi sodelovanja s šahovim režimom.

Revolucionarni svet je nadalje objavil odlok o hudih kaznih za vse, ki bi kakor koli imeli opravka z mamili. Pred eksekucijskim vodom se bo znašel vsakdo, pri katerem bi našli več kot kilogram droge, kdor pa bo brez uradnega pooblastila gojil mak ali na javnem prostoru organiziral neposredno uživanje poživil, bo podvržen zaporni kazni od 3 do 15 let po prvem pregonu in na usmrtitev v primeru povratništva; za milejše prekrške velja zaporna kazen od 2 do 10 let.

To pa še ni vse. Revolucionarni svet se je odločil za drastično islamizacijo Irana z vbrizgavanjem nove, sveže krvi Irančanom. To se menda v zadnjem petdesetletju ne sliši kot novost. Javnoupravni sistem nameravajo korenito zrevolucionirati, med drugim pa še vsem ženskam vsiliti strogo islamska oblačila. Evropejci bi temu dejali povračanje k srednjeveškim šegam in navadam. Revolucionarni svet seveda nikakor ni pozabil na zunanjepolitične odnose, ki naj se odvijajo po načelu «Niti Zahod niti Vzhod» Nebodigalen je omenjeni svet pozval moskovsko vlado, naj skrči število svojega diplomatskega osebja v Teheranu (48 plus družinski člani, kar znese nekaj nad sto oseb) na prav toliko kolikor je iranskih diplomatov v Sovjetski zvezi. To je javil sam zunanji minister Ghotbzadeh s pripombo, da ne gre privilegirati ene velesile nasproti drugi. Iransko - sovjetski odnosi so se še znatno poslabšali prejšnji teden, ko je bil prvi tajnik sovjetskega veleposlaništva v Teheranu Vladimir Golovanov obdolžen vohunstva ter označen kot nezaželena oseba.

Voljo po «islamizaciji Irana» je javnost včeraj izpričala z mogočnim shodom pred teheransko univerzo.

Kaj pa problem ameriških talcev? Zaenkrat je še vedno na slepem tiru. Tudi zato, ker je njegova rešitev v veliki meri odvisna od izida volitev v ZDA. V washingtonskih krogih pravijo, da se je Carterjev položaj spričo Reaganove silovite ofenzive precej omajal, zato bi moral zdajšnji predsednik presedlati od golobic k jastrebom; tembolj, ker je uradno poizvedovanje o vzdušju med ameriškimi volivci pokazalo, da nameravajo ti zaupati svoj glas tistemu kandidatu, ki bo sposoben «vrniti ameriškemu narodu staro slavo». Tudi Carterju torej ne gre zavidati. (dg)

Trop morskih psov v Jadranskem morju

CHIETI — Posadka ribiške ladje «Paganini» iz Ortone je včeraj zapazila pet milj od abrucijske obale — v višini Torina di Sangro pri Chietiju trop morskih psov. Gre za vrsto, ki doseže v dolžini 3 do 4 metre in je posebno napadalna. Ortonska luška kapitanija je o tem obvestila druga pristaniška poveljstva na Jadranu s priporočilom, naj posvarijo kopalce, da se ne oddaljijo od obale za več kot sto metrov. Trop morskih psov se domnevno bliža zgornjemu Jadranu.

Ženska in šah po muslimansko

KAIRO — «Dobremu muslimanu» bo odslej v Egiptu trda predla, če se mu bo zahotelo šahovske partije s predstavnico tako imenovanega nežnega spola. Islamski teolog, sicer šejk, ki svoja verskofanatična prepričanja preliva na papir dnevnika «Al Gomhouria», je zapisal, da se šahovski spopad med moškim in žensko istoveti z grehom; kajti igranje šaha draži spolne nagone.

Ne samo. Niti v tenisu se moški ne bi smel pomeriti z žensko, pa še v marsičem drugem ne in rekli bi, da tako rekoč skoraj v ničemer: mlad bralec je teologu zaupal, da biva pri stricu in da vsak dan zaželi svoji sestrični dobro jutro s poljubom, šejk pa mu je avtodafejevsko odvrnil sledeče: «Ko bi tvoj stric bil pravi moški, bi ti spustil kri, preden bi se omadeževala njegova lastna čast.»

Teolog - šejk je šel še dlje: brez prave vere v islam niti športnik ne doseže zmage, kajti kdor je proti veri, je že kot tak poraženec. Ob vsem tem se vprašujemo: Kaj ko bi med muslimani žensko sploh prepovedali?

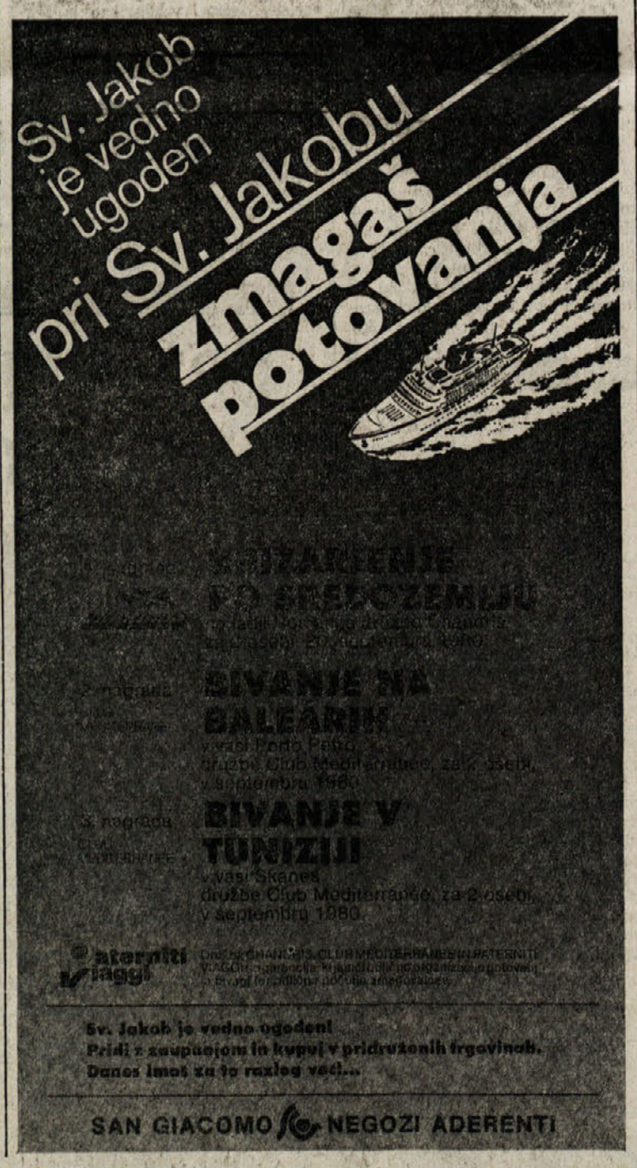

DOCENT JE ŽE 15 MESECEV V ZAPORU

Zagovornika Tonija Negrija zahtevata njegovo izpustitev

Oproščen je bil Morovega umora, sedaj je še obtožen oborožene vstaje in organizacije oborožene tolpe - Iste obtožbe še za drugih sedemdeset oseb

RIM — Zagovornika padovskega docenta Tonija Negrija odvetnika Spazzali in Siniscalchi — sta včeraj predstavila sodišču zahtevo po izpustitvi na svobodo svojega varovanca. Odvetnika sta med tiskovno konferenco razložila novinarjem utemeljitve te zahteve, ki obsegajo 93 tipkanih strani. V njih razlagata, da ni nobenih dokazov o krivdi Tonija Negrija, ki je obtožen oborožene vstaje proti državnim ustanovam.

Po izpustitvi na svobodo Franca Piperna in Lanfranca Paceja, skušata sedaj Negrijeva zagovornika doseči isto tudi zanj. Negri je v zaporu že petnajst mesecev, pred kratkim pa mu je državni pravdnik Gallucci preklical obtožbo in seveda zaporni nalog za sodelovanje pri pokolu v Ulici Fani in ugrabitvi ter umoru Alda Mora. Takrat so zaporni nalog zamenjali z drugim, ki obtožuje, kot rečeno, Tonija Negrija oborožene vstaje in organizacije ter sodelovanje v oboroženi tolpi. Spazzali in Siniscalchi trdita, da je Negri žrtev nekorektne uporabe obremenilnih dokazov, ki so po njihovem popolnoma neutemeljeni. Edino kar dejansko bremeni njunega varovanca naj bi bila njegova ideološko - politična dejavnost, kar pa ni poskus oborožene vstaje, ampak evenuelno prekršek, ki je vezan na politično in demokratično svoboščino.

Poleg Negrija je preiskovalni sodnik Gallucci obtožil oborožene vstaje tudi 12 drugih oseb, med katerimi so Franco Piperno, Oreste Scalzone, Nanni Balestrini in Luciano Ferrari Bravo. Obtožnica pravi, da so te osebe vodile in organizirale od 6. aprila 1979 do časa aretacije skupino «potere operaio» in druge podobne organizacije, ki so bile med seboj povezane, imele pa so namen nasilno spremeniti državni red z raznimi načini oboroženega boja, med katere spadajo ugrabitve, nasilne razlastitve, ropi, oboroževanje itd. Vedno poleg Negrija pa je še 50 oseb, med katerimi Scalzone, Vesce, Piperno, Fioroni, Pardi in Zanga, obtoženih organizacije oborožene tolpe. Tej skupini Gallucci prti odgovornosti za organizacijo politično - vojaškega združevanja, ki je tudi imelo namen prekucniti državljanski red, obenem pa ustvariti državljansko vojno in oboroženi vstajo.

V razlagi obtožnice Gallucci pojasnjuje, da so te osebe najprej organizirale podtalno in ilegalno dejavnost skupine «potere operaio», nato «organizirane avtonomije», obe pa sta bili dejansko člen širše organizacije, ki je v taktičnem in operativnem soglasju z rdečimi brigadami in drugimi terorističnimi skupinami ustvarjala strategijo vstaje preko «masovne ilegalnosti». Te svoje cilje je prevratniška organizacija baje skušala uresničiti z raznimi nasilnimi dejanji in z oboroženim bojem, na razpolago pa je imela organiziran informativni, vojaški logistični in propagandni ustroj.

Proti lakoti na svetu potrebne nove metode

MADRID — Pomoč v prehrani nerazvitim deželam je premnogokrat prizadetim bolj škodovala kot koristila. Do tega zaključka so prišli na tukajšnji skupščini evropskega sveta, med katero so parlamentarci iz 21 zahodnoevropskih držav razmotrivali, kako se učinkoviteje boriti zoper lakoto na svetu. Preveliko pošiljke živeža v to ali ono deželo so marsikdaj povzročile močan padec cen na njenem notranjem trgu in s tem hud udarec kmetijcem, ki so pričeli bežati z dežele v mesto. V primeru Bangladeša se je izkazalo, da so sestradani ljudje prejeli samo 10 od sto vseh 8 milijonov ton poslanih jim žitaric, večidel žita so namenili premožnejšim slojem, da bi tako pomirili njih politične apetite.

Na skupščini so ugotovili, da bo treba za odpravo lakote na svetu uvesti smotrnejšo pomoč v prehrani, da bi kazalo uresničiti nov «načrt Marshall» za razvoj tretjega

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
BRESCIANI BRUNO
UL. NAZIONALE 47 - OPČINE (Trst)
IGNIS
hladilniki «freddo alluminio»
pralni stroji s stranskim ali zgornjim polnjenjem
štedilniki «multiforno» 250°

VOZNI RED VLAKOV

Veljaven od 1. junija 1980 do 30. maja 1981

TRST - BENETKE - BOLOGNA - RIM - REGGIO CALABRIA - CATANIA - SIRAKUZE - PALERMO - MILAN - TURIN - GENOVA - VENTIMIGLIA

Odhodi

4.25 D Benetke
5.50 R Milan - Genova Brignole (preko Mester) (*)
6.00 R Benetke - Bologna - Firence (preko Benetke) (*)
6.22 L Portogruaro (1) (2)
6.42 D Benetke - Rim - Turin (preko Mester - Milana). Spalni vagoni Moskva - Rim (3); 1. in 2. razred Zagreb - Benetke, Budimpešta - Rim in Zagreb - Rim; spalni vagoni Moskva - Turin (samo ob petkih od 6.6. do 26.9.) - pogradi 2. razred Varšava - Rim (ponedeljek, četrtek in sobota od 5.6. do 27.9.)
8.02 E Benetke
8.50 R Benetke - Rim (*)
8.55 E (Benetke Express) Benetke
10.14 L Portogruaro
12.35 E Benetke - Bologna - Firence - Rim - Termini - Neapelj - Catania - Sirakuze - Palermo - Reggio Calabria (pogradi 1. in 2. razred) Palermo - Catania - Reggio Calabria
13.23 D Benetke - Milan - Turin
13.40 L Portogruaro
14.30 E Benetke
17.12 R Mestre (brez vmesnih postaj) - Milan - Genova Brignole (*)
17.18 D Benetke - Bologna - Bari - Lecce (spalni vagoni in pogradi 2. razred Trst - Lecce)
17.35 L Benetke
18.05 L Portogruaro
19.08 E (Simplon express) Benetke - Rim - Milan - Lambrate - Domodossola - Pariz (pogradi 1. in 2. razred Trst - Pariz) spalni vagoni Benetke - Pariz; (pogradi 2. razred Beograd - Pariz, Zagreb - Pariz, Benetke - Pariz)
19.23 L Portogruaro
20.28 D Benetke
22.10 D Benetke - Milan - Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille (pogradi 1. in 2. razred Trst - Turin; spalni vagoni in pogradi 2. razred Trst - Genova)
22.20 E Mestre - Bologna - Rim (spalni vagoni in pogradi 1. in 2. razred Trst - Rim)

Prihodi

2.17 D Benetke
6.12 L Portogruaro (2)
7.10 L Portogruaro
7.26 D Marseille - Ventimiglia - Genova - Turin - Milan - Mestre (spalni vagoni in pogradi 2. razred Genova - Trst; pogradi 1. in 2. razred Turin - Trst)
7.48 E Rim - Bologna - Mestre (spalni vagoni in pogradi 1. in 2. razred Rim - Trst)
9.30 D Benetke
10.01 E (Simplon express) Pariz - Domodossola - Milan - Lambrate - Benetke - Mestre (pogradi 1. in 2. razred Pariz - Trst; pogradi 2. razred Pariz - Zagreb in Pariz - Beograd)
10.25 E Lecce - Bari - Bologna - Benetke (spalni vagoni in pogradi 2. razred Lecce - Trst)
10.40 E Ženeva - Zürich - Domodossola - Milan - Mestre (ob sobotah od 28. 6. do 2.8.) — (pogradi 2. razred Ženeva - Trst)
13.05 D Benetke
14.27 D Milan - Benetke
15.22 D Benetke
17.05 E Palermo - Sirakuze - Catania - Reggio Calabria - Neapelj - Rim - Triburtina - Firence - Bologna - Benetke (pogradi 1. in 2. razred Reggio Calabria - Trst; Palermo - Trst in Catania - Trst)
17.52 D Turin - Milan - Benetke
18.42 R Firence - Bologna - Benetke (*)
19.10 D (Benetke express) Benetke (spalni vagoni Benetke - Beograd; Benetke - Atene samo ob četrtkih in nedeljah od 5.6. do 28.9., pogradi 2. razred Benetke - Istanbul, Benetke - Skopje, Benetke - Beograd in Benetke - Atene) (razen ob četrtkih in nedeljah od 5.6. do 28.9.)
19.20 L Portogruaro
20.10 D Benetke - Portogruaro
20.49 R Rim - Mestre (*)
21.20 R Genova Brignole - Milan (preko Mester) (*)
23.13 L Benetke
23.27 E Turin - Milan - Rim - Benetke (spalni vagoni Rim - Moskva (4); spalni vagoni Turin - Moskva - (samo ob sobotah od 7.6. do 27.9.)

(*) samo 1. razred in obvezna rezervacija.
(1) nadaljuje do San Donà del Piave od 2. do 14. 6., od 15. 9. do 23. 12., od 5. 1. do 16. 4. in od 22. 4. do 30. 5.
(2) ne vozi ob praznikih
(3) ne vozi ob petkih (od 1. 6. do 24. 9.) in ob sredah in petkih od 25. 9.
(4) ne vozi ob sobotah (od 1. 6. do 25. 9.) in ob četrtkih in sobotah (od 26. 9.).

TRST - OPČINE - LJUBLJANA - BEOGRAD - BUDIMPEŠTA - SOFIJA - ATENE - ISTANBUL - MOSKVA

Odhodi

10.21 E (Simplon express) Občine - Ljubljana - Zagreb - Beograd (pogradi 2. razred Pariz - Zagreb in Pariz - Beograd)
13.48 L Občine - Ljubljana (1) (3)
14.48 L Občine - Ljubljana (2) (3)
15.02 D Občine - Ljubljana - Zagreb - Subotica - Novi Sad (pogradi 2. razred Trst - Subotica, pogradi 1. razred Trst - Novi Sad) (vozi ob torkih, sredah, četrtkih, petkih in sobotah — ne vozi od 15.8. do 1. 11., 25. in 26. 12., 25. 4. in 1. 5.)
16.48 D Občine - Ljubljana (1) (3)
17.48 D Občine - Ljubljana (1) (3)
18.30 Občine - Ljubljana (1) (3)
18.56 D Občine - Ljubljana - Zagreb - Beograd (pogradi 2. razred Trst - Beograd) (4)
19.50 Občine - Ljubljana (2) (3)
20.08 E (Benetke express) Občine - Ljubljana - Beograd - Skopje, Atene - Istanbul (spalni vagoni in pogradi 2. razred Benetke - Beograd; pogradi 2. razred Benetke - Skopje in Benetke - Istanbul; pogradi 2. razred Benetke - Atene (razen ob četrtkih in nedeljah od 5.6. do 28.9.), spalni vagoni Benetke - Atene - samo ob četrtkih in nedeljah od 5.6. do 28.9.)
20.20 L Občine
23.52 D Občine - Ljubljana - Zagreb - Budimpešta - Varšava (pogradi 2. razred Rim - Varšava samo ob torkih, petkih in nedeljah od 6.6. do 26.9.), spalni vagoni Rim - Moskva (5), spalni vagoni Turin - Moskva (samo ob sobotah od 7.6. do 27.9.)

Prihodi

5.01 D Budimpešta - Zagreb - Ljubljana - Občine (spalni vagoni Moskva - Turin samo ob petkih od 6.6. do 26.9.), spalni vagoni Moskva - Rim (6)
5.30 D Novi Sad - Subotica - Zagreb - Ljubljana - Občine (pogradi 2. razred Subotica - Trst; pogradi 1. razred Novi Sad - Trst) (vozi samo ob torkih, sredah, četrtkih, petkih in sobotah, ne vozi 15. 8., 1. 11., 25. in 26. 12., od 1. 1. do 25. 4., 1. 5.)
9.17 D Ljubljana - Občine (1) (3)
10.17 D Ljubljana - Občine (2) (3)
13.35 L Ljubljana - Občine (1) (3)
14.35 L Ljubljana - Občin (2) (3)
16.38 D Ljubljana - Občine (1) (3)
17.38 D Ljubljana - Občine (2) (3)
18.48 E (Simplon express) Beograd - Zagreb - Ljubljana - Občine (pogradi 2. razred Beograd - Pariz in Zagreb - Pariz)
21.30 L Občine

(1) vozi od 28. 9.
(2) vozi od 2. 6. do 27. 9.
(3) ne vozi ob praznikih
(4) vozi ob torkih, sredah, četrtkih, petkih in sobotah. Ne vozi 15. 8., 1. 11., 25. in 26. 12., od 25. 4. do 1. 5.
(5) ne vozi ob sobotah (od 1. 6. do 25. 9.), ob četrtkih in sobotah od 26. 9.
(6) ne vozi ob petkih (od 1. 6. do 24. 9.) in ob sredah in petkih od 25. 9.

TRST - VIDEM - TRBIŽ - DUNAJ - SALZBURG - MÜNCHEN

Odhodi

5.20 L Videm
6.10 D Videm - Trbiž
6.16 L Videm
7.15 D Videm - Trbiž - Dunaj - München (samo od 1. 6. do 27. 9.)
9.52 L Videm
12.22 D Videm - Trbiž
13.10 L Videm - Karnija
14.00 D Videm
14.35 L Videm
16.55 L Videm - Trbiž
17.43 D Videm - Benetke (1)
18.00 L Videm
19.18 D Videm
20.02 L Videm
20.42 D (Italien - Österreich - Express) Videm - Trbiž - Dunaj - München (pogradi 1. in 2. razred Trst - Dunaj)
23.00 L Videm

Prihodi

0.56 L Videm
6.35 L Videm (1)
7.18 L Videm
7.57 D Benetke - Videm (1)
8.46 L Videm
9.00 D (Österreich - Italien - Express) München - Dunaj - Trbiž - Videm (pogradi 1. in 2. razred Dunaj - Trst)
10.10 D Videm
11.44 L Videm
11.57 R Milan - Vicenza - Treviso - Videm
14.20 D Videm
15.15 L Videm
16.43 D Videm
18.03 L Videm
19.30 L Videm
19.55 E Trbiž - Videm
20.54 L Videm
22.30 L Videm
22.50 D München (samo od 1. 6. do 27. 9.) Dunaj - Trbiž - Videm

(1) ne vozi ob praznikih